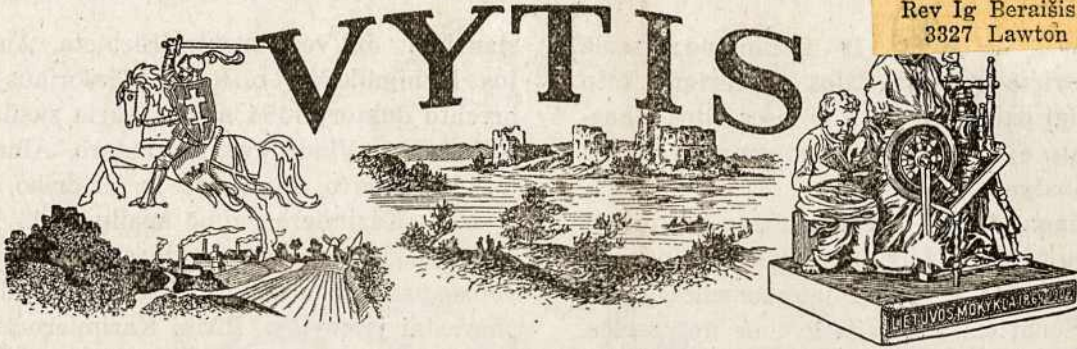

Rev Ig Beraišis
3327 Lawton ave

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas IV Vasario-February 28d., 1922 m. No. 4 (117)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879,
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knights)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).....

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In Foreign Countries and Chicago Yearly	4.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
I Užrubežį ir Chicago Metams	4.00
Pavienis Numeris	20c

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

ŠV. KAZIMIERAS,

Jaunuomenės Globējas

ISKAS pasaulyje keičiasi, mainosi. Kiekviename šimtmečiuose gimsta nauji genijai, kurie savo protais tęsia, tobulina visokius išradimus ir tuo veda, kelia žmoniją ant aukštesnio kultūros ir civilizacijos laipsnio. Šių dienų mokslas ir įvairūs vieni iš-tobulinti, kiti naujai išrasti išradimai priėjo prie to, kad ką praeituose šimtmečiuose žmonija skaitė negalimu, šiandien galima. Bet savo pirmynėigoje žmo-nija dar daugiau laimėtų, jei gerai suprastų savo gy-venimo tikslą, jei visa eitų pėdomis tų, kurie, išsivadė-ję turto, aukštos garbės, genijai buvo ant žemų pa-linkimų, milžinai valios stiprybėje ir sielos doroje. Koks gražus būtų pasaulis, jei visa žmonija šventai laikytų tuos pavyzdžius, kokius paliko jai (žmonijai) praeitų šimtmečių dvasios galiūnai! O tie pavyzdžiai taip tobuli, kaip tobulas visas Dievo sutvėrimas, kurie

niekumet nesikeičia ir nesimaino: saulė kaip švietė nuo pradžios sutvėrimo, taip švies ligi pabaigai; žemė ir visos kitos planetos, kaip ėjo savo takais, taip ir eina, ir eis ligi pabaigai.

Vienas tokių dvasios milžinų, tokių pavyzdžių davėjų buvo Šventas Kazimieras, Lietuvos užtarytojas ir jaunuomenės globėjas. Senai čia rodos jis gyveno ant žemės, o žiūrėk jau penktas šimtmetis eina, kaip persiskyres su šiuo pasauliu, palikęs jaunuomenei daug gražiausių pavyzdžių ir įgijęs laurų vainiką karaliauja pas Dangiškąjį Tėvą. Taip, penktas šimtmetis eina kaip skaisti, nekalta jo siela, po trumpo žemiško gyvenimo linksminasi nesuskaitomoje tyrų jų dvasių draugijoje. Nors Šv. Kazimieras buvo kunigaikščio sūnus, bet jis nemylėjo žemiškos garbės; pamynęs ją po kojų siekė kas brangu buvo jo sielai. Jis giliai buvo įsidėjęs savo širdin šiuos Šv. Rašto žodžius: "Jei kas nori sekti paskui mane, tegul išsižada pats savęs ir teima savo kryžių kasdieną ir teseka mane (Šv. Lukas, 9, 23).

Kun. P. Lapelis savo straipsnyje "Švento Kazimiero gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai"*) gražiai aprašo šventojo gyvenimą. Kadangi mūsų organizacija yra pavesta Šv. Kazimiero globai, delto, kad geriau pažintume savo globėją, paduodu čia kai-kurias to straipsnio vietas.

Tarp 1440—1492 metų Lenkijos valdovu, o Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu buvo Kazimieras Jagielaitis sūnus žinomojo Vladislavo Jagielos. Nors Kazimieras buvo lenkų valdovu, tačiau nesėdėjo vien tik Krokovoje, Lenkijos sostinėje, kaip jo tėvas Vladislavas, tapęs valdovu darė. Dažnai gyvendavo Vilniuje ar Gardine, laikas nuo laiko aplankydamas didesnius Lietuvos miestus. Kazimieras Jagielaitis rūpinosi savo tautos reikalais, nes jautėsi esąs lietuviu ir tėvynainiškoji dvasia, nežiūrint to, jog turėjo artimus susinešimus su svetimtaučiais, ypač lenkais, kaip jų valdovas, jame buvo dar neužgesusi. Bet dėją, valdymas nesisekė ir jam viešpataujant Lietuvos ribos žymiai susi-

siaurino. Jis vedė moterį Elzbieta, Austrijos Kunigaikščio, o Rymo Ciesoriaus Albrechto dukterį 1454 m., su kuria susilaukė šešių sūnų: Vladislavo, Kazimiero, Albrechto, Aleksandro, Zigmonto ir Fridriko.

Šv. Kazimieras gimė spalį 3 d., 1458 m. Pačią kūdikystę praleido ant rankų dievotos, padorios motinos Elzbietos, kuri nepaprastai jį mylėjo. Pirmi Kazimiero žingsniai buvo stropiai dabojami: it aniolas turėjo apglėbusi jį savo motiniškais sparnais taip, jog visai mažutėlis būdamas priprato prie maldos, išmoko nesididžiuoti savo luomo kilnumu, gražiai elgties ir saugoties viso, kas pikta, nedora.

Kumet Šv. Kazimieras paaugėjo, tapo atiduotas rankosna Jono Dluogošo, didelio lenkų historiko, kuris tumet buvo Krokuvos kapitulos kanauninku. Jis tatai tapo antruoju po motinos mokytoju to padoraus jauno karalaičio. Dluogošas buvo žmogus iš visų pusių apdovanotas įvairiomis ypatybėmis, kaip pav. nepaprastu gabumu, dievotumu, giliu mokslu. Buvo iš jo taip-pat nemenkas psichologas: žmogaus siela jam buvo atvira, vidujinius josios troškimus tuo sugebėdavo atjausti. Nors Dluogošas buvo lenkas ir del Lenkijos darbavosi, kaipo lenkas, rašydamas lenkiškai pirmutinę pragmatinę visasvietinę istoriją, bet-gi šoviniščių tendencijų neturėjo. Šv. Kazimiero, kaipo lietuvio, tautiškumas, rodos, jam nerūpėjo, nes ir pats Šv. Kazimieras, iš mažens žiūrėdamas abejutiškai į visokius žemiškus daiktus, greičiausia apie tautybę neužsimindavo, nors anais laikais, kaip ir nūnai, ginčai lenkų su lietuviais nebuvo naujiena. Dluogošo visos pajėgos buvo atkreiptos į Šv. Kazimiero išlavimą dievotumo ir mokslo srityje. Jis, be abejonės, nemažai prisidėjo kaip prie mūsų šventojo dorybių išsivystymo, taip ir prie subrendimo pirmučiausiuose mokslo pagrinduose. Labiausiai Dluogošas, lavindamas šioje pastaroje srityje, vertė Šv. Kazimierą prie mokymosi kalbų, nes tumet augščiausiuose luomuose į kalbas buvo atkreipiama ypatinga dėmė, kaipo į reikalingiausią dalyką. Tai-gi Šv. Kazimieras turėjo mokėti nemaža kalbų, tarp kurių ir lotynų kalbą. Tūli tvirtina, kad net buvęs sustatęs lotyniškai kelias

*) Žiūr. Šv. Kazimieras, Lietuvos Karalaitis, pusl. 7 ir sek.

dvasinio turinio eiles. Kitų autorių eilių taip-gi nemaža žinojo. Mylimiausiomis jo eilėmis buvo Šv. Bernardo himnas, prasidedantis žodžiais: *Omni die dic Mariae* (Kiekvieną dieną skelbk Marijai), kurį prašė jam numirus, net į karstą įdėti. Gyvas būdamas tą himną dažnai kalbėdavo”.

Nekaltybė, širdies tyrumas ir valios stiprybė — tai Šv. Kazimiero buvo idealas. Tą savo idealą jisai pilnai atsiekė.

Kumet apnikdavo įvairios pagundos, Šv. Kazimieras kuogreičiausia puldavo ant kelių prieš Marijos paveikslą ir meldavo Jos, kad prašalintų jas. Nekartą žiemą nakties metu basas eidavo pas bažnyčios duris ir ilgai meldavosi.

Šv. Kazimieras taip-pat šelpė ir pavargėlius. Susitikęs su jais negailėdavo žodžių; ramindavo juos, kaip tikras tėvas; dalinosi su jais tuo, ką turėjo. Delto buvo pramintas net “pavargėlių tėvu”. Už tad ir mes visuose savo varguose nepamirškime šaukties prie Šv. Kazimiero. O jis, be abejonės, išprašys nuo Tėvo Dangiškojo visokių mums malonių.

Iš šio aprašymo matome, jog Šv. Kazimieras, kaipo vienatis savo rūšies šventasis, amžiumi yra artymiausias jaunuomenės draugas, josios užtartytojas, delto jaunuomenė labiausiai privalo jį mylėti, jį sekti. Gyvendamas ant žemės, būdamas valdovo sūnumi, jis nesirėdė, nesipuošė šilko rūbais, bet vilkėdavo paprasčiausius drabužius.

“Šv. Kazimieras gyveno neilgai. Mirė kovo 4 d., 1484 m., Vilniuje, Lietuvos sostinėje, neturėdamas pilnai net 25 metų. Bet prie jo galima pritaikinti Šv. Rašto žodžius: “Trumpu laiku tapęs tobulu, pergyveno ilgus metus”.**)

Palaidotas tapo labai iškilmingai, liūdint visai lietuvių tautai, Vilniuje, Šv. Stanislovo katedroje dailiai papuoštame karališkame karste po Švenčiausios Panelės koplyčia, arti didžiųjų bažnyčios durų, ties kuriomis gyvas būdamas, nekartą kryžium gulėjo ir meldėsi. Iš čia vėliau šv. jo relikvijos buvo perkeltos į Goštoldų koplyčią, kur iš-

gulėjo iki netapo užbaigta tam tikra karališkomis lėšomis iš brangios medegos koplyčia, pavadinta Šv. Kazimiero vardu 1636 m.

Rugpiučio 16 d., 1604 m., Vilniaus vyskupas Voina paskyrė komisiją karsto atidarymui. Kumet pakelta liko viršutinė lenta, visi nustebo, nes Šv. Kazimiero kūnas buvo visai sveikas, nors nuo palaidojimo jau buvo praėję 122 metu. Malonus kvapas einas iš Šv. karalaičio kūno pripildė visą bažnyčią. Čia Dievas teikėsi parodyti savo galybę, jog per tiek laiko kūnas tapo užlaikytas visai sveikas, nežiūrint to, kad buvo drėgnoj vietoj, kame buvo sudrunijosios karsto lentos, kad net subirėjo darbininkų rankose. Tą stebuklą visi tuomlaikiniai Vilniaus miesto gyventojai turėjo progą pamatyti, nes karstas buvo atviras bažnyčioje per tris dienas. Taip-pat tapo jisai paliūdytas oficiališkų raštu su viešo notarijaus patvirtinimu ir liūdytojų pasirašymu. Dokumentas yra užsilikęs Vilniaus apskričio archyve. Apie kokį nors netikrumą negali nei kalbos būti.

Rugpiučio 14 d., 1636 m., Šv. Kazimiero kūnas tapo kuoiškilmingiausiai, dalyvaujant popiežiaus nuncijui Marijui Philonardui, daugybei kardinolų, arcivyskupų, vyskupų, pralotų ir šiaip dvasiškių, sudėtas į medinį iš trijų pusių sidabrinėmis blėkomis apie 3000 svarų turinčiomis apkaltą karstą ir pastatytas ant aukuro viršuje cimborijos simetrališkai prie puikiai mozaika graviruotos sienos. Karstas ilsisi ant dviejų sidabrinų erelių, apsiaustas aniolų pulku, o iš apačios trijų didesniųjų yra palaikomas. Tie dalykai, žinoma, yra antros vertės; apie tai nėra ko daug nei rašyti. Užteks tik paminėjus, kad Šv. Kazimiero koplyčia yra viena iš puikiausių Vilniuje. Visa kas joje savo grožybe žavėte žavi kiekvieną žiūrovą.

Šv. Kazimieras tuoj po savo mirties pragarsėjo stebūklais. Prie karsto šimtai visokios rūšies ligonių atgaudavo sveikatą, akli praregėdavo, raiši pradėdavo vaikščioti. Viena mergaitė, vardu Uršulė, turtingų tėvų vienturtė duktė, net iš numirusių atsikėlė ties Šv. Kazimiero karstu. Maža vietos teturime aprašymui visų stebūklų, kurie įvyko Šv. Kazimiero užtarimu; galima būtų jų storas knygas prirašyti. Gerai ži-

**). *Ten pat pusl. 16.*

nome, kad Šv. Kazimieras yra Lietuvos, savo žemiškos Tėvynės užtarėju ir apgynėju. Du kartu lietuviams kariaujant su maskoliais Zigmonto II Didžio Lietuvos Kunigaikščio laikuose, pasirodė ir padėjo priešus apgalėti.

Ir nūdien daug stebuklų atsitinka Šv. Kazimiero tarpininkyste. Sidabro, aukso ir brangių akmenų aukos, augančios koplyčioje palei jo karstą, geriausiai apie tai paliūdi.

Zigmontas I pasiuntė Apaštališkam Sostui prašymą kononizuoti Šv. Kazimierą. Kaip paprastai, Apaštališkasis Sostas tokiuose dalykuose elgiasi labai atsargiai. Todėl Popiežius Leonas X paskyrė komisiją ištyrimui stebuklų, įvykusių, Šv. Kazimiero užtarimu. Ton komisijon įėjo popiežiaus legatas Zakarijas Ferreri, Guardalfieros vyskupas, Gniezno arcivyskupas ir Przemysl'o vyskupas. Komisija savo tyrinėjimus užbaigė Thurno'je 1520 m. Šv. Kazimieras tapo galutinai kanonizuotas (pripažintas šventuoju) Popiežius Adrijono VI 1522 m. Taigi nuo mirimo valandos iki kanonizavimo praėjo tik 37 metai. Į kanonizacijos iškilmes buvo nusiųsti iš Lietuvos keli atstovai, taip-pat dalyvavo nemažai didžiūnų. Lietuviai tą dieną šventė labai iškilmingai kartu džiaugėsi ir visas katalikiškas pasaulis.

Gi Popiežius Klemensas VII savo "Breve" (1602 m.) leido švesti Šv. Kazimiero šventę kas met kovo 4-tą dieną.***)

Jaunikaiti, mergaitė, perskaitęs (čius) šį straipsnelį pažvelgk į save ir paklausk, ar tokiu eini keliu, kokiu ėjo Šv. Kazimieras. Gražiausią savo gyvenimo dalį — jaunystę — paslapčiomis gal leidi nepadoruose susiėjimuose, negražiuose šokiuose. Gal per daug esi prisirišęs prie šio pasaulio žemumų, kurie tavo sielą traukia arčiau pražūties.

Šiandie, kumet nedorybė, begėdystė plačiai leidžia šaknis į mūsų gyvenimą, kumet visur pilna spaudintų šlamštų, kurie tolyn traukia nuo doros jaunuomenę, visiems mums reikia statyti savo idealu Šv. Kazimierą: šviesti protą ir auklėti savy valią,

kad galėtumėm atsispirti prieš blogą, kad šaknys visokio supuvimo nepajėgtų mūsų apjuosti.

V. J. Beisogalietis.

Giesmė į šv. Kazimierą

Šventas Kazimierai, mūsų globėjau,
Skaistus kaip angelas švent's jaunikaiti,
Didis Švenčiausios Panos pasekėjau,
Vesk prie Marijos
Dangaus Lelijos,
O, Karalaiti.

Panos garbingą įgyk užstojimą
Pas Jėzų Kristų žmonių Atpirkėją
Nuodėmių išmelsk visų išvengimą.
Meldžiam mes žmonės
Tokios malonės
Savo globėjo.

Nuodėmės padėk išvysti baisybę,
Bėgti nuo progų kame nusidėjau.
Gundinant priduok tvirtybės dorybę.
Gink nuo žabangų
Vesk mus į dangų
Šventas Globėjau.

Kun. F. B. Serafinas.

***) Ten pat pusl. 17 ir sek.

Kokią naudą turime iš draugavimo ir socialio gyvenimo.

ŽMONIŲ draugija žmogui yra pirmu geriausių auklėjimo būdu. Su draugijos pagalba žmogus pasiliosuoja iš laukinio ir žvėriško gyvenimo stovio ir tampa įvestas į jausmų ir minčių gyvenimą. Lygiai draugija veda mus panašiai ir į dorinį gyvenimą. Panašiai, kaip kalba iš pradžios tarnauja bendram mūsų susitarimui, susinešimui, paskui kiekvienam pavieniui asmeniui tampa mūs vystančiu, auklėjančiu, apšviečiančiu drauge aptariančiu mūsų mintis pažvelgius, nusprendimus būdu, taip-gi būdami nekaipo kitų darbų matytojai, nežiniomis pažįstame patys save, įsiziūrėdami į kitus, kaipo kokį veidrodį, kurs parodo, mūsų pačių pavydalą; įvyksta skirtumas tarp kitų ir mūsų pačių, mokina mus geriau save pažinti. Tas padaugina mums palyginimų ir priešingumų. Tokiu būdu žmonių draugija vidujiniam mąstymui tampa tikra mokykla. Pasaugodami, atrasdami kuo esame, drauge pasaugojame kuo galime būti pašaukti, pakviesti išsirinkti, iš tų pažvelgių, esam priversti tuo pačiu tartis, savęs klausyti.

Reikalų ir sumanymų (pretensijų) kova, duoda teisingumo pradžią; apturėtos geradėjystės, mokina dėkingumo, tuo būdu gema parėjimas iš priedermės, tikrenybės prie meilės; jausmų pakeitimas, pasidalinimas mokina pasiaukojimo, o pasiaukojimas kokiam nors dalykui yra įžanga doron.

Pasistebėjimo verta Sutvėrėjo užmanymų gudrybė pamatiniuose žmoriškos prigimties įstatuose!

Višur, kur tik galima pastebėti žmonių tobulinimosi, tenai yra įgimtas stiprus akstinas. Žmogaus draugiškumo stovis tame dalyke turėjo užimti pirmą vietą; pirma draugiškumas yra žmogui reikalas, o paskui jis tampa meilumu (prabanga). Mūsų jėgos privalo tobulinties lavinimosi; veikimo, darbavimosi reikalas spiriamas ieškoti įvairių lavinimosi būdų. Draugiškumo stovis palaiško judėjimų norą, piršdamas begalo daug

įvairių atsitikimų, kad tik patenkinus jų norą.

Vaikiškas ir jaunatvės amžius paprastai reikalauja pašalpos ir vadovavimo. Tas amžius tapo apdovanotas vyliojančiais gražumais, kurie žavėja ir patraukia širdis, kuriuos jausdamos ēsančios mylimos, pačios mokinasi mylėti. Mūsų jausmų patraukimas prie tų, kurie pradeda gyventi, drauge juos traukia prie mūsų. Mūsų akyse jie išskaito didelį meilės mokslą. Tuo jie tampa sugriaudinti ir jų ūpas, labai sukeltas, pradeda suprasti; patys, reikalų priversti būti mylimais, iššaukia, sužadina mūsų jausmus, drauge su pirmais gyvenimo reikalais, ir nepermanydami dar to, sau atskaitos neišduodami, ko iš mūsų reikalauja. Greitu laiku supras prigimtį ir jos pašalpą: drauge su pras, kad palaikymui to labo, reikia pačiam užsitarnauti kitų pagarbą, prielankumą; susigės, paraudonuos, kad dar nieko tame dalyke nepadarė. Jei panorės įgyti pagarbą, turės atsakyti prielankumu už prielankumą; pačiame tame prielankume atjaus globą, tvirtinančią, globojančią jėgą; ir tokią tai viltį suteikia žmogui matyties, jausti esamas mylimu!...

O jūs (vadai), kurie mylite jaunystės amžių, būkite palaiminti! Tuo vienu jausmu, tampate jaunimo mokytojai! Ne vien suteikiate šviesos, bet pridodate jiems ir jėgų! Ta pati įtekmė, kuri daro įsraivos į mūsų aušros amžį, privalo tęsties ir visą mūsų dorinimosi laiką. Reikia tik mokėti išnaudoti mūsų labai patogias aplinkybes, nes neišnaudojus gali mums pakenkti, pradėjus painiotis mūsų gyvenimo sąlygoms.

“Kiekvieną kartą, kada pabūnu žmonių draugijoje, grįžtu iš ten mažiau tobulu žmogumi,” — tarė vienas išminčius. Gal jis buvo labai daug reikalaujamas iš žmonių draugijos arba iš savęs. Gal buvo koks dvasioje tyronis? Kiekvienas doras, kurs iš vienumo žengia pasaulin, žmonių draugijosna, pasistato į aštraus pateisimo pavojų: aštriai

teisia save ir kitus, suteikdami daug priešingumų mūsų samprotavimams, apie kuriuos gyvenant nuošaliai nė manyti nemanėme. Išjimas, išsibarstymas minčių čionai daro didelę betvarkę. Lengva mąstyti ištolo nuo pavojaus apie tobulumą; ne vienas gal mąstė esąs netoli tobulumo galo delto, kad nebuvo tikrai statyti į pavojų. Kaip ateina tikrenybė ir prasideda darbai, kova už būvį, tada pamatę pasaulį piktinamės, pykstame ir jį kaltiname, to nepaisydami, kad patys į jį atsinešame netobulą ir silpną dorą.

Taigi, neišmėtinėkime pasauliui silpnybių už parsizengimus, kurie yra mūsų pačių silpnybėmis, bet apsvarstykime, kokius privalome tenai įnešti ir palaikyti sugebėjimus, arba ūpą, kad išvengus pavojaus ir pasinaudojus žmonių draugija. Palinkimas į žmonių draugiškumą yra doras palinkimas: nes daug gerų mūsų jėgų verčia prie darbavimos; atidaro sielą ir išvysto daug brangių jausmų.

Ar įsidemėjai kada, kas darosi mums, kada pakliūname į didelę žmonių draugiją, kur įvairūs luomai ir stoviai, su kuriais mes neturime pažinčių nei reikalų? Tada tankiausiai atjaučiame, kad ir mes esame žmonijos nariai, kiekvienas mūsų turi taipgi savo priedermes, kurios liejasi, jungiasi į vieną abelną žmonijos priedermių ritulį; tas jausmas rodosi prakilnus, sunaudotinas. Kartais panašūs jausmai kyla esant savo šeimynoje; šis gal turi mažiau gyvumo, bet jo erdvė platesnė. Tada tas viskas daugiau apkainuoja mūsų prigimties vertybę, duodasi geriau suprasti ir atjausti, jaučiamės patiprinta didele ir plačia sutartimi (visa žmonija kiekvienam nariui savo priedermes gerai išpildant, eina didelėje draugijoje prie vieno tikslo). Tą gerai permanant, kilnūs jausmai ir sumanymai įgauna tvirtesnių jėgų, dorų ir kilnių sumanymų ir įvykdinimų. Atsiradus tarp didžiausio ką nors betiksliai veikiančio būrio nesuzadini kilnių jausmų, bet dalyvaujant būry, kur pravedamas koks nors kilnus tikslas, persiimi jų dvasia ir pats augi toje dvasioje. Kad bent viskas eitų nors naturaliais įstatais, kad ta įtekmė nebūtų gadinama savymeile svetimo norais, laužymu svetimų teisių. Mūsų pačių kaltė

ardo mus. Pirmas užduotas mums žaizdas, mes patys jas didiname, giliname; pavydas, kurio turėtume vengti, daugiau erzina mus. Kritika, kuri mus turėtų apšviesti, žeidžia mus: kartais net dvejojumas mus pažemina. Ypatingai mūsų pačių savymeilė stoja slaptai, nepermaldaujamon kovon su visomis mūsų savy meilės ypatybėmis. Skundžiamės blogu pavyzdžiu patraukimu, bet tie tiek turi į mus įtekmės, kiek tą mes sau pavelijame, ar kitiems pataikaujame. Išpultų dalykus kainuoti sulig jiems tinkama kaina. Eidami į pasaulį paprastai perdaug gerai manome apie jį, lygiai perdaug iš jo reikalaujame; paskui labai apsigavę tampame pesimistais. Prisipažinkime, ydas, kurias pasauliui užmėtinėjame, esant ydomis, kurių nekentė mūsų tuštybė, mūsų ramumas, mūsų svajonė ir ištarmė, kurią išduodame, panaši yra truputį karstui. Tankiai esame patys savimi nepasitenkinę, ir tą nepasitenkinimą perkeliame ant kitų; žiūrime į juos tame rūstame ūpe, kurs kilo iš mūsų vidujinio varginimo. Anaiptol nesirūpintume surasti, ką žmonių draugija turi savyje paslėpto, gero ir doro. Pasaulis tai arena, kur reikia kovoti, bėgti, nusileisti sulig reikalų. Pasirūpinkime taip, kad ką mes randame pagirtino šiame pasauly, kad tas atspindėtų mūsų būde. Rodos senai jau būtų laikas balsiai, garsiai išpažinti kilnius, aukštus, šventus mūsų priedermių dėsnius, atmetus viską smerktiną, ir imties daryti gerai dėl paties gero.

Žilvitis.

Į tekančią saulę.

—x—
 Į tekančią saulę įsmigo žvilgsnys,
 Iš juodžemio pelkių iškėlėm rankas,
 Rytuose saulė jau gamino varsas,
 Pasiėkęs zenitą skleistus spindulys
 Pilkų debesų jau sutraukė skaras.
 O ryto malda paklupdė ant kelių,
 Praamžių Kūrėjui sudėjom aukas;
 Aukas širdyje nešiotas, auklėtas,
 Tik neminėtas, tik neiškalbėtas —
 Praamžių Kūrėjui sudėjom aukas.
 Su pirmąja valanda naujos dienos,
 Į Tave. Aukščiausias, kyla mūs' malda,
 O ji mus lydės į anapus ribos
 Ir kada naktis tamsią skarą užklos,
 Nutilis abejojimai ir raudos sielos.
 Suzibusios žvaigždės auksinės,
 Jos lydi klaičių mūsų kelią,
 Karštai mylėtos, pirmutinės,
 Vienok skausmai krūtinę gelia.
 Ir rūpestingai žvelgia akys,
 Ieško žvaigždynų aureolės.
 Čia, it margos lankų plaštakės,
 Pasibaigs mudviečių kelionės.

—x—
J. A. V—nė.

Prigimties burtai.

—x—
 Dangus niaukias, saulė veida
 paslėpė už debesų,
 Perkūn's žaibą jau paleigo
 išmatuot plačių dausių.
 Sudundėjo ir suskilo
 smarkus trenksmas; atbalsys
 subyrėjo ten už šilo, —
 žemę dengia debesys.
 Žaibas dar kartą supliekė,
 susiūbavo tamsus šilas,
 beržų šakos nusidriekė, —
 o lietus tik pilas, pilas.
 Lapai šnabžda, lietus šniokščia,
 žolės priplaktos prie žemės,
 ritas plotmele paplokščia
 drumsto vandenio sriovelės.

* * *

Dangus jau blaivēja, toks oras gražus,
 Saulutė vėl skleidžia savuosius šilkus.
 Žaliai padabinti miškai ir laukai,
 Vėl oro tyrose bangose plaukai.

Vėl meiliai tau šypsos žiedai nuprausti,
 Vainikai jų skečias gražiai suausti,
 Norėtum kiekvieną prie lūpų priglausti
 Ir jų skaistybę širdyje pajausti.
 Vėl kvapas švelnutis pušelių šakų,
 Vėl širdyje daros klaičių ir jaukų;
 Nenorisi niekad su jais atsiskirti, —
 Gyventi žieduos ir žieduose numirti.

* * *

Kai tik saulė nudziiovino
 mišką ir laukus,
 Spinduliai jos apkabino
 upelio krantus,
 Apvyniojo baltą gėlę
 siūlu auksiniu,
 Žolynai galvas pakėlę
 pilni slėpinių,
 Stato aukūrą Tvėrėjui,
 garbės giesmę gieda,
 Tam Pasaulio Įkūrėjui
 degin rozės žiedą.
 Ant šio aukūro gyvybės
 nesilieja kraujas,
 Čia širdis randa ramybės,
 sielai vaistas naujas.
 Iki saulė nusileidžia,
 smilkalai negęsta
 Kai tamsa sparnus tik skleidžia,
 aukuras paskęsta...
 Tuo sparneliais suplasnoja
 deivės paslapties,
 Naktį žvaigždės jį daboja
 glaudžia prie širdies.

10—XII—21.

—x—
Pranas Genys.

Laimužei.

—x—
 Ateik, ateik, ištiesk rankas!..
 Pažvelgk per girių tankumus! —
 Išnyks tamsa... nutilis skausmai...
 Širdis pamirš vargus...

30—X—21.

Telšių Gimnazija.

P. iš V.

Draugai.

TRUMPAS tai žodis, susidedęs tik iš dviejų skiemenų, bet kokią svarbią rolę jis lošia mūsų gyvenime. Neklysiu pasakęs, kad ant jo remiasi mūsų dienų pasisekimai, linksmybės, gerovė ir ateitis. Žodžiu, jame glūdi visas mūsų gyvenimo rytojus.

Kam-gi nėra mielas tas malonus, skaisčius, pilnas linksmybių gyvenimas, ir kas-gi jo netrokšta? Tikiu, kad ir tu, brangus(i) skaitytojau(a), sutiksi su manimi, jog nėra pasauly tokio asmens, kuris negeistų sau skaistaus ir laimingo rytojaus. Deja, tik kad sickimas prie to laimės aukūro skiriasi vienu nuo kitų. Vieni eina prie tos žvaigždutės vienu keliu, kiti kitu.

Kas-gi yra tuodu keliu? Trumpai ir aiškiai sakant — tai yra ne kas kitas, kaip tik dvejopi mūsų kasdieniniame gyvenime draugai; draugai tikroje to žodžio prasmėj ir "draugai".

Gerai, jei iš karto pasirenkama sau draugas ar draugė tikroje to žodžio prasmėje, (kurių ant nelaimės taip maža turime, kad ir su žvake ieškodami retai kada randame), jis gali ramiai tikėtis gražios ir skaisčios ateities, bet vargas tam, kuris pasiskiria sau "draugus".

Vienas išminčius pasakė: "Pasakyk man su kuo draugauji, o aš tau pasakysiu tavo praeitį ir ateitį". Ir ne be pamato jis taip sakė.

Arčiau ir kritiškiau pažvelgę į mūsų gyvenimą, mes patys pastebime, kad gerosios ar blogosios vaikino ar mergaitės pusės paeina nuo to, su kuo jis ar ji draugavo ir draugauja.

Be abejo, atsiras tokių, kurie nesutiks su mano išvedimu ir pasakys: "Jei aš būsiu geras, ar gera, tai ir šimtai draugų neišves iš kelio". Labai malonu būtų sutikti su tokiais tvirtabūdžiais, tačiau mūsų laikų atsitikimai verčia nesutikti ir draugiškai į akis pasakyti, kad tokių užsispyrėlių pažadėjimai pasilieka nepaliečiami teorijoje, bet

visai kitas kas atsitinka praktikoje. Čia privesiu ir pavyzdį.

Metai keli atgal teko gyventi viename didžiųjų miestų Amerikoje ir susipažinti su viena pavyzdinga šeimyna. Turėjo jie tris vaikučius, iš kurių mergaitė buvo vyriausia. Teisybė, augino tėvai ją gražiai, pavyzdinčiai taip, kaip kiekvieni gimdytojai privalėtų savo vaikus auginti. Užtad ir iš Onytės išėjo protinga, darbšti ir inteligentiška mergaitė, o da pridėjus jai gamtos suteiktą skaisnumo ir gražumo dovaną, Onytė, tikrai, užėmė vietą žemiško angelėlio. Daug Onytė turėjo draugių, o jau draugų, tai be skaičiaus. Lipdavo jie prie jos, kaip musės prie medaus. Žinoma, buvo ir prie ko. Taip slinko Onytės dienos ir laiminga ji buvo pakol iš kitos miesto pusės neprisipynė prie jos Suzė, žinoma kaip "daug mačiusi, daug žinanti". Suzė buvo taip-gi graži mergaitė, o kaip pridėdavo prie veido da pusę vaistinės, kurią ji tampydavo su savimi mažame pasidabruotame "kupariuke", tikrai nors į langą statyk. Aišku, nemenką laimykį taipgi ji turėjo ir prie vaikinių. Nebuvo pas Suzę liuosos valandėlės, bet visos užimtos. Visus teatrus, kabaretus, visas svetaines ji žinojo kaip A. B. C. Visą tą savo žinojimą rodė ir savo draugei, Onytei. Nematanciai dar tokių "good timų" Onytei jie labai patiko. Veltui kartas nuo karto mamutė jai kalbėjo: "Vaikeli, liaukis tu draugavus su Suze, nes ji išves iš kelio ir tave". Į tokius motinos perspėjimus Onytė tik nusišypsodavo, pribėgusi pabučiuodavo į veidą ir rimtu balsu sakydavo: "Veltui, mamutė, man teiki tokius perspėjimus. Aš žinau ir suprantu, kas yra gera, o kas bloga. Nei Suzė, nei šimtai kitų nepalenktų manęs prie to, kas yra nedora ir žemintina". Tačiau tas nenuramindavo senutės: ji, tarytum, nujausdama, prabildavo: "Lengva, dūkrele, tai pasakyti, bet sunku išpildyti, nes ir patarlė sako: "Su kuo sutapsi, tokia ir pati tapsi."

Neprabėgo metas laiko draugavimosi su Suze, kaip Onytė suvis persimainė. Atrūdė kaip ir nebe ta: tikra Suzės sesutė. Neužilgo Suzė supažindino Onytę su savo geru draugu, Tamu, kurio svarbiausia gyvenimo užduotis buvo: mergos, mergos ir mergos. Savo mišku liežuvio jis įtiko mažai prityrusiai apie tokius dalykus Onytei. Pamylėjo ji jį ir patikėjo jo apgavingiems žodeliams.

Tamas žinojo, kad nieku būdu tėvai nesutiks išleisti už jo Onytę. Delto sumanė kitokiū būdu pasinaudoti jos jaunystės dienomis. Žadėdamas visokių laimių ir linksmybių, prikalbino Onytę apšviesti tėvus ir pabėgti kitan miestan apsivesti. Manydama, kad Tamas ištikrųjį ją myli, Onytė sutiko ir nors su širdgėla apšviesti tėvus.

Neilgai teko Onytei su Tamu gyventi. Kasdieną jų gyvenimas ėjo vis aršyn ir aršyn. Tamas nebuvo išaugintas vesti ramų ir gražų gyvenimą. Delto greitai nusibodo jam ženybinis gyvenimas: dieną ir naktį vaidenosi praeitų dienų linksnumai. Visas jo geismas buvo palikti liuosas, kaip paukštis. Taip ir padarė. Veltui Onytė per dienas sėdėjo prie lango ir laukė grįžtant Tamo. Jis jau nebe grįžo.

Dabar Onytei nebuvo kitokios išeities, kaip grįžti vėl prie mamutės. Su sopančia širdimi ji pravėrė tas sykį jau uždarytas duris. Su didžiausiu džiaugsmu priėmė ją mamutė, nors ir buvo jau nebe ta gražioji Onytė.

Sunkus, pilnas gėdos, pasidarė dabar Onytės kelias. Skausmai suspaudė jos suvargusią krūtine. Bet tų jos skausmų neįautė veidmainis Tamas. Jis sukosi jau apie kitas tokias Onytes. Nelankė jos daugiau ir Suzė, kuri jau su kitomis "kokietavo" apie vaikus. Onytė-gi viena turėjo gerti karčią gyvenimo taurę. Dabar ji suprato mamutės žodžius, bet jau buvo pervėlu.

Šis, tai tik vienas tokių atsitikimų, kurie kasdieną dygsta kaip grybai po lietaus.

Tarp tų antrosios rūšies "draugų", randasi da ir tokių, kurie draugai tik tol, kol esi sveikas ir prie skatiko. Bet kaip greitai tave apleidžia sveikata, turtas išslysta iš rankų, taip greitai apleidžia ir tokie drau-

gai. Prispaudę kepurės jie dumia šalin ir krinka kaip Grigo bitės.

Pažinau jauną, stiprų, skaisų, gražų vyruką. Gyveno pasiturinčiai. Kišenės nebuvo skylėtos. Turėjo gražų naujausios mašinos automobilį, su kuriuo aplakstydamas visos apielinkės miestelius. Taip gyvenant nestigo jam draugų. Kur nepasisukė, ten jų būdavo krūva.

Džiaugėsi Vincas savo gyvenimu. Ir dažnai prasitardavo, kad jam nėra baisios nei sunkiausios valandos, nes jeigu ko pritrūktų, tai draugai jam visumet pagelbėtų. Ir gyveno jis taip be jokio rūpesčio.

Vieną šaltą rudens dieną, besitrunkdamas su savo automobiliu Vincas dikčiai sušalo ir apsirgo. Ilgai jį kamavo liga. Visi jo pinigai išėjo ant gydytojų ir vaistų, o sveikata kaip negrižo, taip negrižo.

Iš sykio da ir draugai jį dažniau aplankydavo. Toliau visai kitaip virto. Jei kuris iš netyčių ir užsukdavo, tai jau nerodė tokio draugiškumo. Gydytojais taipgi mažiau žiūrėdavo, nes Vincas neturėjo ko į ranką įspausti. Žodžiu, gyvenimas jam pasidarė kartus. Dabar jis suprato jo draugų vertę. Pagijęs kitaip jau manė gyventi. Bet, ant nelaimės, Vincas jau neatsikėlė savo klaidas pataisyti. Pasikamavęs dar kiau kurį laiką persiskyrė su šiuo pasauliu.

Ir karste guliniam Vincui tik keli jo išrinktųjų draugų atėjo pažiūrėti ir ištartai paskutinį sudiev. Į kapus-gi palydėjo tik giminės ir pažįstami, apie kuriuos sveikas būdamas jis mažai paisė.

Atsiminęs jo gyvenimo dienas, žiūrėdamas į sustingusį kūną pamąsčiau ir savo širdy pratariau: Vincai, Vincai, kad dabar tu atsikeltum, kaip daug tu pasakytum ir kokį pavyzdį parodytum ir kitiems tokiems jaunuoliams, kaip tu pats buvai. Žinotum dabar, kokius draugus pasirinkti ir kaip gyventi. Bet žinau, tu neatsikelsi ir nepasakysi. Žmonės užmirš tave. Užmirš tavo gyvenimą. Tavo vietoj atsiras kiti tokie.

Oi daug, daug, yra tokių atsitikimų. Bet mes jau apsipratome ir be nusišėbėjimo žiūrime į juos, tartum, taip reiki.

Kas-gi išėina iš to apsipratimo, neatsi-

žvelgimo? Niekas kitas, kaip tik merdėjimas, puvimas, nykimas mūsų tik ką pražudusio žiedo, jaunuomenės. Ačiu netikusiam pasirinkimui draugų, šandie turime kalėjimus prikimštus ištvirkėlių, apgavikų, plėšikų, vagių, mušeikų ir žmogžudžių.

Brangus skaitytojau, ar ne draugai pripratina jaunuolį prie rūkimo, gėrimo, ištvirkimo, vogimo, plėšimo ir žmogžudystės? Ar ne dėkai "draugų", jaunuolis kartais prieina tokį galą, kad net papildo saužudystę? Taip. Nėra kitokio atsakymo. Nes nieko nėra be pradžios. Viskam turi būti suteikta pradžia. Visi mes ateiname į šį pasaulį lygūs. Ir tik gyvendami nusistatome sau kelią prie užbrizto tikslo, o tas nusistatymas ir priklauso daugiausia nuo to, su kuo mes susidedame ir iš kur mes imame mūsų gyvenimui pavyzdžius. Į kokį kelią kreipsime savo jaunas dienas, tokiu keliu ir nueisime. Tad jaunime! Daugiau kreipkite dėmesį į parinktus savo draugus. Daugelis mūsų draugaujame su kuo papuolė. Bet ne. Pasirinkdami sau draugus, pirmiausia pažiūrėkite, kuom jie yra.

Nieko nėra geresnio pasauly, kaip turėti gerą draugą arba draugę. Jis varge tave suramina; svarbiame reikale suteikia patarimų, o jeigu reikia, tai ir pagelbą. Deja, tik kad mažą mes tokių turime ir nelengva juos rasti. Taigi, geriau turėti vieną gerą, tikrą draugą, negu šimtą netikrų.

Geras draugas ncapkalbės tavęs, neišjuoks. Į akis negirs, komplementų neteiks, o už akių purvais nedrabstys. Teisybės į akis nesigėdys pasakyti ir tavo klaidų parodyti. Už dolierį padaręs gero nereikalaus penkių; vieną sykį patarnavęs nepriims dešimts sykių; neteiks patarimų bei pagelbos, kada visi mato; kitiems nesigirs, kad jis tau gera daro; duoto vieną sykį žodžio nemainys; gero nepavydės. Tai tik keli bruožai, kaip pažinti gerą draugą. Jų galima priskaityti desėtkus.

Iš to, kas čia pasakyta, aiškiai galime matyti dabar to trumpo žodelio svarbą mūsų gyvenime. Tad daugiau kreipkite dėmesį rinkdami draugus. Nesirkirkime sau draugo to, kuris daug kalba, ypatingai apie save. Kaip nuo ugnies šalinkimės nuo gir-

tuoklių, melagių, tinginių, ištvirkėlių, ir mušeikų. Nesibijokime atvirai pasakyti, kad nieko bendro nenorime turėti su netinkamu draugu. Nes neatsikratymas greitu laiku nuo tokių šiaudinių draugų, nors ir nedaro blogo, bet žemina tave kitų žmonių tarpe. Neduokime įleisti šaknies blogiems palinkimams, o būsime laimingi. Verčiau be draugo, negu su koku. Rinkimės *draugus* bet ne "*draugus*". Jaunime, taisykime savo klaidas.

—x—

Pranas Genys.

Žvėjai.

—x—

Tieskim, broliai, lino tinklą į jūres!
 Pinkim mintį kilnią, aukštą!..
 Skinkim blizgančius vaizdus;
 Laikas, broliai, patogus!
 Saulė teka... aušra aušta...
 Leiskim valtis ir išskleiskime bures!..

O kaip leisis skaisti saulė į jūres
 Grįšim, broliai, į tėvynę...
 Pilni lobio prakilnaus!
 Žmoniškumo malonaus!
 Trauksim valtis ir... suglausime bures...

21—VIII—21.

—x—

Pranas Genys.

Kanklės.

—x—

Aukso kanklės suskambėjo
 Tonais vėjo!
 Jauną širdį palitėjo,
 Prašnekėjo....
 Prašnekėjo apie skausmą.....
 Apie meilę, apie džiaugsmą,
 Apie ošiančias girias!..
 Apie sentėvių gadynę,
 Ir atgimstančią tėvynę
 Apie prabočių dūmas...

28—I22.

Roderick MacEachen, D. D.

Religija ir Meilė.

(Vertė A. Tam—as.)

DIEVOTUMAS yra dora, kurią teikiame priklausomą garbę ir šlovę Dievui, nes Jis yra prakilniausioji Tobulybė ir aukščiausias visų mūsų Rėdytojas. Dogmų, įsakymų ir apeigų kultas, kuriuo toji dora reiškiasi, vadinasi religija. Religijos dora yra įžymiausia iš visų moralinių dorybių. Apskritume, yra tai visų kitų dorų pritaikymas. Tačiau visų dorybių pagrindas, šaltinis, siela, gyvenimas yra tai meilė, labdaringumo veiksmas. Taigi iš to reiškiasi religijos santikis kas link meilės.

“Tikras ir nesuteptas dievotumas Dievo ir Tėvo akyvaizdoje”, sako Šv. Jokūbas, “šis yra: lankyti našlaičius ir našles jų suspaudimuose ir save nesuteptą sergėti nuo šio pasaulio” (Jok. I. 27). Reikšmė yra ryški. Taigi, kad garbinus Dievą, pirmiausia turime Jį mylėti. Bet-gi mūsų meilė prie Dievo reiškiasi visų-pirmiausia per mūsų meilę del mūsų artymo. Todėliai “save nesuteptą sergėti” reiškia gyventi del Dievo meilės, bet ne del pasaulio meilės.

Gyventi del Dievo meilės yra niekas kitas, kaip vien tik turėti tikrąją religiją mūsų širdyse. Mes esame Dievo meilės vaikai. Tai buvo meilė, kurios paskatinimu Dievas sutvėrė mus. Jis sutvėrė mus, kad mylėti mus, kad ir mes Jį mylėtumėm. Religija yra tai šiosios bendrosios meilės vaisius. Tuo pripažįstame Dievo meilę del mūsų ir pareiškiame del Jo savo meilę. Tikrasis Dievo garbinimas yra tai apreiškimas mūsų meilės del Dievo. Taigi religija yra veiksmas sielos, kuri per meilę įgavo gyvenimą.

Šv. Thomas rašo: “Meilė yra tai sielos gyvenimas, kaip kad siela yra tai kūno gyvenimas” (Summa, 2—2, 23, I). “Mes žinome”, sako Šv. Jonas, “kad perkelti esame iš mirties gyveniman, nes mes mylime brolius. Kas nemylė, pasilieka mirtyje” (I Jon. III. 14). Meilė yra tai Evangelijos Įstatymas. Tą pareiškė Kristus šiaip-jau: “My-

lėsi Viešpatį, tavo Dievą, iš visos tavo širdies, ir iš visos tavo sielos, ir iš visos tavo mislies... Mylėsi savo artymą, kaip pats save. Ant tų dviejų įsakymų pasiremia visas Įstatymas ir Pranašai” (Mat. XXII. 37—40). Čia gi visa religija įkurta ant meilės. Mūsų įsitikinimai, gerieji mūsų darbai, mūsų maldingumas, visas mūsų gyvenimas turi apreikšti mūsų meilę del Dievo. Mylėti Dievą visa mūsų širdim, ir siela, ir mislia reiškia sutaikinti visus mūsų darbus prie atsiekimo galutinio mūsų tikslo, kurį surasiame Dievuje. Tuose dviejuose įsakymuose yra tik viena meilė. Del mūsų artymo meilės yra tai tik mūsų meilės išreiškimas del Dievo.

Gyvenimas tai Prisirengimas į Amžinastį.

Mūsų meilė, kuri yra netobula žemėje, bus tobula amžinasty. Žemiškasis mūsų gyvenimas yra tik prisirengimas į amžinąjį gyvenimą, kur meilė tebus įstatymas. Taigi krikščioniškasis gyvenimas, kuriuo apturėsime galutiną mūsų tikslą, tai tik meilės mokinimasis. Laikas tai amžinasties noviciatas. Žemėje mokinamės mylėti Dievą, kad galėtume amžinai mylėti Jį danguje. Ištikrųjų-gi mus mokinta: “Dievas mus sutvėrė, kad Jį pažintume, kad Jį mylėtume, kad Jam tarnautume ir; kad būtume amžinai laimingi su Juomi danguje”. Tas pilnai reiškia: “Dievas mus sutvėrė, kad Jį mylėtume”. Mylėti Dievą reiškia pažinti Jį; nes ištikrųjų negalime mylėti to, ko nežinome. Mylėti Jį, taip-jau reiškia tarnauti Jam; nes sąžiningas tarnavimas negali būti be meilės. Negalime abejoti apie mūsų meilės esmę. Tatai atsakant klausimą — del ko Dievas mus sutvėrė — sakome: “Dievas mus sutvėrė, kad Jį mylėtume šiame pasauly ir paskui, kad amžinai susivienytume meilėje su Juomi danguje”. Juo daugiau pažinsime Dievą, tuo daugiau mylėsime Jį, nes Jis yra begalingai geras ir meilės pilnas. Juo

daugiau mylėsime Jį, tuo daugiau tarnausime Jam, nes tikroji meilė niekad neliauja bruzdėti iki suranda galutiną patenkinimą.

Pazīnti Dievą, reiškia išmokti Jo meilės. Meilė gimdo meilę. Mūsų meilės vieton Jo meilė turi būti mums teikta. "Tame yra meilė, ne kad mes būtumėm mylėję Dievą, bet kad Jis pirmas mus mylėjo" (I Jon. IV. 10). Per Dievo meilės del mūsų apmąstinėjimą šventieji išsitobulino jų meilėje del Dievo. Tad-gi, kada mylime Dievą, tai esame traukiami Jam tarnauti. Todeliai ir mūsų gyvenimas tampa tarnybos gyvenimas del Dievo ir artymo. Tačiau Dievas iš mūsų nenori vergo vergijos. Jis gi nenori kitokios meilės, kaip tik sūniškos meilės tarnybos nuo Dievotų vaikų del gerojo Tėvo. Įskiepyti tą meilę žmonių širdyse, tai visas krikščioniškojo mokinimo uždavinys. Tai buvo Kristaus mokinimo misija žemėje. "Atėjau siųsti ugnį žemėje ir ko noriu, jeigu ne to, kad degtų" (Luk. XII. 49).

Krikščionių Religijos Meilė Dvasia.

Meilė yra krikščionių religijos siela ir dvasia. Kristus atėjo išpildyti įstatymą: "Nemintikite, jog atėjau išrišti Įstatymą arba Pranašus; neatėjau išrišti, bet išpildyti" (Mat. V. 17). Šv. Povylas ir-gi sako, kad "meilė yra Įstatymo išpildymas" (Rom. XIII. 10). Meilė duoda mums patį Dievą mūsų gyvenimui: "Jėzus atsakė... Jeigu kas myli mane, užlaiko mano žodžius, ir mano Tėvas jį myli, ir ateisime pas jį, ir padarysime pas jį gyvenimą" (Jon. XIV. 23). Ir per tą meilę būsime išganyti.

Buvo tai didis išganyimo darbas priimti mus į savo išūnystę. "Atėjus laiko pilnybei, Dievas siuntė savo Sūnų... kad jis atpirktų tuos, kurie po Įstatymu buvo, kad mes imtumėm išūnystę" (Gal. IV. 45). O Šv. Jonas priduria: "Veizdėkite, kokią meilę mums Tėvas suteikė, kad mes vadintumėmės Dievo vaikais ir jais būtumėm" (I Jon. III. 1). Yra tai išrišimas žodžių, ištartų Jarimijaus (XXXI. 9), pavartotų per Šv. Povilą: "Aš priimsiu jus, ir būsiu jums Tėvu, ir jūs būsite man sūnumis ir dukterimis" (II Kor. VI. 18). Yra tai prakilnioji del mūsų privilegija sykiu su Pranašu iš-

tarti: "Tu, Viešpatie, esi mūsų Tėvas, mūsų Atpirkėjas; nuo amžių yra Tavo vardas" (Isaias LXIII. 16).

Religija veda prie Dievo.

Religija veda mus prie dangiškojo mūsų Tėvo ir vienija mus meilėje su Juomi. Ir ištikrųjų meilė yra religijos pagrindas ir tikslas. Meilė ragina mus tikėti į apreišką tiesą, kaip kad kūdikis priima mylimo gimdytojo žodžius. Meilė ragina mus pasitikėti Dievop, kaip geriausioju Tėvu, kurs užlaikys visus savo prižadus del savo vaikų. Meilė žadina mus, kad džiaugsmingai primtumėm Bažnyčią, kaipo pasiuntinį begaliniai mylinčio Tėvo, Kurio visas noras, tai įvesti Jo vaikus į amžinąją linksmybę. Meilė pamatuoja visą mūsų paklusnumą del Dievo ir Jo Bažnyčios įsakymų. Kadangi, meilės Šviesoje, tie įsakymai apreiškia dievinę meilę del mūsų. Per įsakymus Dievas saugiai globoja mus ir artina prie Savęs. Meilė tai visų dorybių pagrindas. Be meilės negali būti tikrosios dorybės.

Taigi, religija yra tai sūniškos mūsų meilės ir garbinimo išreiškimas del pačio Dievo. Mokinti religiją reiškia dauginti meilę del Dievo. Viso Tikėjimo tiesos yra vien priemonės tam tikslui. Bet meilė yra tai augimas, kurs stiprėja gražumu ir malonumu meilės darbų. Tuo-gi namų meilė įskiepijama vaikų širdyse. Yra tai Dievo meilės ir gerumo atspindis, kad meilė del Dievo auga mūsų širdyse. Kad pats Dievas ir yra užslėptas nuo žemiškojo mūsų regėjimo, tačiau Jo meilė ir gerumas apsi-reiškia mūsų gyvenime ir visatoje.

Visa religijos galė, ar tai insime dogmatiniu ar moraliniu žvilgsniu, tūno meilėje. Del tosios priežasties žmogus iš pagrindo yra religinis. Žmogus tapo sutvertas del laimės, o laimė pribūna per meilę. Gyvenimas yra tai meilės ieškojimas, tuo pačiu yra kova del laimės. Tad-gi, žmogus savo gyvenime žemėje ieško gero, kas patenkintų jo širdies troškimus. Kiekvienas tikrasis geras veda prie Augščiausiojo Gero, kas yra Dievu, nes "Dievas yra meilė" (I Jon. IV. 6). Vien tik Jame surasime mūsų troškimams del meilės patenkinimą. "Del

Savęs, Viešpatie", sako Šv. Augustinas, "mus sutvėrei ir mūsų širdys nesuras pasilsio, iki ilsėsīs Tavyje" (Conf. Lib. 1, ch. 1).

Karžygio mirtis.

Tyli žiemos naktis. Palšame danguje žiba, mirga milijonai žvaigždžių. Išblyškęs mėnulis ramiai žiūri į sniegu apklotus laukus ir apšarmojusį mišką. Aplinkui grabinė tyła, tik kada-nekada kur-tai tolumoje suloja šuo. Ir vėl tyła.

Prie miško ant kalnelio išrausti apkasai, kuriuose ir-gi viešpatavė tyła. Po didelio mūšio vieni kareiviai ilsėjosi, kiti-gi būdėjo ir žiūrėjo į tą pusę, kur jautė esantį priešą. Nors šaltis juos vargino ir nedavė pirmiemsiems ramiai ilsėtis, tačiau jausdami nuovargį, nors drebėdami susirietę, susikūprinę snaudė mūsų karžygiai. Jų tarpe buvo vienas sužeistas, kuris nors ir buvo apžiūrėtas pirmosios pagalbos, apklotas, apgludentas, tačiau dėl didelio skausmo negalėjo sumerkti savo akių. Jis nebejaučia šalčio, jo kūnas tarytum degte dega, bet nei mažiausio neišduoda vaitojimo. Jis kenčia, bet kenčia dėl tėvynės, dėl numylėtos šalies. Per jo galvą viena po kitos slenka įvairios mintys: apie jaunas dienas, linksmą gyvenimą pas tėvelius, kur nematė nei mažiausio vargelio. Mintyje persistatė brangius, tėvelius, sesytę, kurie išvažiuojant jam taip gailiai verkė. Atsimena, kaip išlydėdami jį karužėn tėveliai sakė: "Sūnau, narsiai kovok už savo tėvynę, už braugią mūsų žemelę, kurią bočiai taip mylėjo. Kada pasibaigs karas, kada nugalėti priešai bus išvyti iš gimtosios žemės, lauksime tavęs sveiko sugrįžtant į namus". Atsiminus paskutinius žodžius, jo akys paplūdo ašaromis. Nors nejaučia savo kūne sveikatos; jaučia, kad negalės daugiau pulti priešą, tačiau ramus, nes žino, kad kiti jo draugai, gulinti čia ir kituose apkasuose neduos tėvynės priešams pavergti, narsiai gins ją nuo piktųjų užpuolikų.

Pakėlė galvą ir apsidairė. Skausmas pasididino. Sukandęs dantis pažvelgė į išblyšk-

kusį mėnulį, tarytum, prašydamas jo pagalbos ir suraminimo.

Po valandėlės pajuto, kad skausmas palengva pradėjo blėsti. Pralinksmėjo truputį, kad žaizda gyja, kad tuojau pasveiks, ir, pasibaigus karui, linksmas sugrįž į gimtinę pastogę. Ir vėl jo akyse stoji tėveliai, sesytė, kurie ištiesę rankas priima jį ir sveikina sveiką sugrįžusį į namus.

Beklaidžiodamas tose saldžiose svajonėse nei nejuto, kaip visi jo kūno sąnariai pradėjo stingti ir visai nejausti skausmo. Dar valandžiukė, ir iš gyvo, narsaus karžygio, paliko šaltas lavonas.

Rytuose pradėjo švisti.

Aumantas.

Telšiai, 19—I—22.

Nekrologas.

A. A. Juozapas Diskavičius.

Sheboygan, Wis. Vasario 15 d., 4:30 val. rytą su šiuomi pasauliu persiskyrė a. a. J. Diskavičius. Mirtis nuskynė jį pačiame gyvenimo pavasary, nes ėjo vos septynioliktus metus. Nors čia gimęs ir augęs, tačiau karštai mylėjo savo tėvų gimtinę. Jaunas būdamas priklausė prie jaunamečių Vyčių skyriaus, suėjus 16 metams persikėlė suaugusių kuopon ir pasirinkęs buvo daug nuveikti jaunimo dirvoje. Bet beširdė mirtis išplėšė mums jį. Liūdi, liūdi mūsų 51 kuopa netekus veiklaus, pavyzdingo nario.

Laidotuvės įvyko vasario 18 d., 8:30 val. rytą. Iš namų (1009 Clare Ave.) kūnas nulydėtas į Lietuvių Nek. Pras. Šv. P. M. bažnyčią, kur, atlaikius kun. Daunorai gedulingas pamaldas, nulydėtas į South katalikų kapines. Grabą nešė Vyčiai.

A. a. Diskavičius paliko nuliūdime motiną, patėvį, dvi sesuti, tris broliukus ir... jaunimą, su kuriuo jis dalyvavo, veikė.

Ilsėkis, drauge! Te lengva tau būna ši žemelė.

St. Reklaitis, L. V. 57 kp. pirm.

Pastabėlės.

—x—

Praeitam "Vyčio" numery Centro Raštininkas paskelbė atskaitą, kiek ligšiol gauta iš kuopų ir pavienių narių paskolos bei aukų atmokėjimui skolos už spaustuvę. Pasirodo, kad nuo 9-tojo Seimo ligi vasario 1 d. aukų gauta \$289.75, o paskolos \$3,180.00. Reiškia, per septynis mėnesius svarbiausiam savo organizacijos reikalui mes Vyčiai (ės) suaukojom ir suskolinom viso \$3,469.75.

Draugai, Draugės! Padalinę tą skaitlinę į septynias dalis, pamatysime, kad kiekvienam mėnesiui neišeina nei po 500 dol., o turėjome vilties, kad per tą laiką kuopos sudarys aukų bei paskolos mažiausia nors \$5—6,000.

Kol buvome kampininkai, kol Centras vargo, skurdo svetimoje pastogėje, ir kuopos ir Rajonai (Apskričiai) savo susirinkimuose tankiai kalbėdavo, net ir papeikimų duodavo Centro Valdybai, kad ji nevykdina Seimų nutarimo — įsisteigti savo spaustuvę.

Dabar, kada jau išigijome moderninę spaustuvę, kada išsipildė mūsų troškimas, daugelis kuopų ir pavienių narių gal mano, kad viskas jau O. K. (viskas gerai). Teisybė, kas liečia spaustuvę, tai viskas būtų gerai, jei ne ta skola, kurią pirkdami užtraukėme. Perkant spaustuvę reikėjo įncšti \$3,000. Manėme, kad Centrai persiltrausčius savo spaustuvėn, visos kuopos sukurs ir tuojau pradės plaukti aukos bei paskola. Tiesa, plaukia, bet, reikia pasakyti, kad labai lėtai.

Draugai, Draugės! Taip neturėtų būti. Čia skubus ir gyvas reikalas, kurį neatidėliodami turime vykdyti. Štai, einant su tartimi, balandžio 1 d. būsimiems spaustuvės savininkams reikės atmokėti kiti \$3,000. Kas reiks daryti, jei paskola iš kuopų bei narių ir toliau eis taip lėtai, kaip lig šiol kad ėjo?

Todel visos kuopos artimiausiame savo susirinkime prašomos apie tai pasvarstyti ir nutarti, kokiū būdu ir kaip greičiau išpildyti savo kvotas. Žinome, kad visur tebėra nedarbas, tačiau, jei didesnes sumas aukų mes išgalime sudėti įvairiems Lietuvos

Valstybės ir švietimo reikalams, galime išpildyti ir tas mažas kvoteles savo organizacijos gerovei. Tegu tik kiekvienas narys, narė savo kuopoje paskolina arba paaukoja po 10 dol., ir bus išpildyta kuopos kvota. Taigi, sukurskite, brolučiai, sesutės!

Kuriose kuopose jau yra sudėta paskolos bei aukų, primigtinai prašome valdybų tuojau atsiųsti Centran, kad ligi balandžio 1 d. kaip nors galėtumėm sudaryti viršui pažymėtą sumą.

Darban, brolučiai, sesutės, darban!

—x—

Kvotas išpildžiusių kuopų vainikas ligšiol susideda iš šių kuopų: 5-tos kuopos (North Side Chicagoje), 16-tos kp. (Bridgeporte, Chicagoje), 36-tos kuopos (Brighton Parke, Chicagoje), ir 100 kuopos (Amsterdam, N. Y.).

L. Vyčių 100 kp. statome pavyzdžiu visoms Vyčių kuopoms. Jos kvota buvo 100 dol., gi suskolino ir suaukojo 225 dol. (Nestebėtina, nes Amsterdamo lietuviai su savo klebonu kun. J. Žydanavičiu prieky nustebino Ameriką ir Lietuvą duosnumu Kultūros ir švietimo reikalams.)

Paskiausia kvotas išpildžiusių kuopų vainikan liko įpinta ir 82 kuopa Gary, Ind. Ji savo kvotą sušturavo kovo 5 d. surengtame vakarėly naujiems nariams pagerbti, kuriame dalyvavo ir kalbėjo organizacijos reikalais Ig. K. Sakalas, "Vyčio" redaktorius. Jai buvo paskirta kvota 151 dol. gi suskolino ir suaukojo 167 dol. 50c., reiškia kaupą padarė 16 dol. 50c.

Kurias kuopas dabar turėsime laimės įpinti tan garbingan vainikan?

—x—

Centro Raštinė praneša, kad tuojau bus gatavi lakštai (certifikatai) paskolos Vyčių spaustuvei ir gražūs paliūdijimai už aukas. Nauji lakštai ir paliūdijimai bus išsiuntinėti visiems, kurie davė paskolos arba aukų, o dar negavo lakštų ir paliūdijimų, nes senieji buvo išsibaigę.

—x—

Pastaraisiais metais visose Vyčių kuopose itin pradėta kreipti domės į sportą. Vienose kuopose nuo seniau jau veikė spor-

to sekcijos, kitose dar tik pradama organizuoti. Šiuomi pažymime, kad kiekvienos kuopos sporto sekcija privalo įsiregistruoti Centro Valdybos Sporto Sekcijoj ir priduoti žinių iš viso (nuo pat susiorganizavimo) veikimo. Tuo būdu galima bus sužinoti, kurios kuopos turi sporto sekcijas ir kaip jos veikia savo dirvoje.

—x—

Šiomis dienomis "Vyčio" redakciją atlankė p. J. Jakubauskas iš So. Bostono, Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos Rajono Sporto sekcijos vedėjas. Praleidęs mėnesį rytinėse valstijose pas savo gimines, jis atvyko Chicagon ir įstojo į American College of Fizical Education.

Džiaugiamės, chicagiečiai, susilaukę

stambaus ir patyrusio veikėjo sporto dirvoje.

—x—

Linksma žinia dalinamės su draugais, draugėmis Vyčiais. Plačiai Amerikos lietuviams žinomas, kaip talentingas kalbėtojas ir pirmas "Vyčio" redaktorius Al. M. Račkus, išėjęs medicinos fakultetą Chicagos Medikalėje Mokykloje baigė praktiką ir puikiai išlaikęs valstybinius kvotimus šiomis dienomis gavo leidimą atidaryti daktaro ofisą. Savo ofisą Dr. Al. M. Račkus žada atidaryti Cicero, Ill. (šale Chicagos).

Šiomet Dr. Al. M. Račkus Liet. Vyčių Centro Valdyboje eina Izdo Globėjo pareigas.

Kitame "Vyčio" numery paduosime platesnių žinių.

J. T. Smith.

ATEITININKAS.

Iš angliško vertė A. K. Tauragis.

SKYRIUS IV.

Piktas gundytojas.

Komisija ir pirmininkas išlydėjo svečią karieton, nes tą naktį jam reikėjo grįžti New Yorkan. Įlipus svečiui karieton, o taip pat ir Tėvui N. ir Edvardui, vaikai tris kartus sušuko valio! Net kvapas jiems sustojo iš nusistebėjimo ant garbės, suteiktos jų pirmininkui. Oi, koks linksmumas važiuoti vienoje karietoje su garsiu visame krašte vyru, išskyrus Prezidentą. Edvardas jautėsi it per ištisą dieną būtų valgęs šaltakošės ir arčiausia sėdėjęs prie orkestros.

Tėvas N., pastūmėjęs jį karieton tarė:

— Tavo pareiga palydėti svečią ligi traukinio.

— Noriu pagirti tave tavo rateliu, — prabilo Saulėnas. Tai kilniausia ideja iš visų ratelių, kokius tik teko pažinti. Lavinti vaikus žiūrėti gyvenimo ateitin, išmokinti juos suprasti jų pareigas, priklausančias tėvams ir žiūrėti, kad jie tas pareigas pildytų, tai ištikro puiku. Beje, aš negirdėjau, o labai norėčiau žinoti, kokią profesiją mano pasirinkti šis jaunas vyrukas.

— Pasakyk svečiui, Edvarde, — paliepė Tėvas N., ir taip-pat delko.

— Aš pasirinkau sau valgomųjų daiktų pardavinėjimo pramonę: pirmą del to, kad ji man patinka, antra, tai geras užsiėmimas. Žmonės visados norės valgomųjų daiktų. Be to, ši pramonė lengva pradėti, nes gali pradėti su keliais daiktais ir dasivaryti ligi didžiausios krautuvės.

— Gana gerai, — atsakė Saulėnas. O kokią turi tavo tėvams sąskaitą, jei valia man paklausti?

— Tėvų neturiu, nes jie senai mirę, — atsakė Edvardas.

— Tokiu būdu Edvardas lieka liuosas nuo sąskaitos, — prabilo Tėvas N. Nuo pat kūdikystės jis buvo Seserų auginamas ir tik treči metai, kaip surado sau namus.

Tas visa paaiškina, — sakė Saulėnas. Laimingas, jei patekai Seserų globon ir priežiūron. O dabar, mano sūnau (čia Saulėnas paėmė Edvardo rankas ir paglostė jas) kaip tik būsi prisirengęs valgomųjų daiktų pramonei, parašyk man, o aš suteiksiu kelius patarimus, kurie tau bus kaip tūkstantis dolierių. Žinoma, jei visados palaikysi gerą Tėvo N. nuomonę.

— Ačiu Tamstai, — karštai tarė Edvardas.

Grįždamas namo ir savotiškai pasvarstęs dalyką Edvardas paklausė kunigo:

— Kokiū būdu gerb. Saulėnas gali man ir Enrikui Liudliui pagelbėti, kaip jis sakė. Spėju, kad jis yra labai užimtas. Mes gyvename čia F., o jis aplanko daug ratelių, ir kitiems vaikams tą patį prižada. Kaip jis gali tą viską atlikti? Manau, kad tai mielaširdingumas iš jo pusės, bet mums nedera per daug tuomi skaitytis.

Tėvas N., uždėjo ranką ant Edvardo kelio.

— Ar tu manai, kad toks žymus žmogus ką žadėtų ir negalėtų išpildyti? Arba, kad jis yra "šposininkas", — toksai, kuris tik pusę to jaučia, ką pasako?

— Ne, Tėve. Bet kaip jis gali išpildyti tiek prižadų?

— Manau, nė trečdalis jam nereikia išpildyti. Patys vaikai pirma užmiršta, arba niekai pastoja, arba niekad neprašo jo pagalbos, nes jie žino, kad neverti jos. Bet tau, Edvarde, reiktų atsiminti, jog Saulėnas pažįsta šimtus žmonių, užsiėmusių pramone ir kiekvieną dieną girdi apie daug tuščių vietų. Tik ši vakarą jis man sakė galįs tinkamiems vaikams ir vyrams surasti dvidešimt darbų į savaitę, bet negalima tinkamų gauti. Matai Vincą Radlių! Jis blogai pakrypęs ir pašiepia savo progą. Taip yra ir su daugeliu kitų. Tad Saulėnas daro prižadus, kad padrąsinus kiekvieną vaiką, bet jis žino, kad skaičius tinkamų niekumet taip nepakils, idant padarytų jam nesmagumų. O kas yra su Vincu?

— Vabalai, — atsakė Edvardas. Jis pilnas jų. Jis viską žinaš be pasakymo. Jis save mano didžiuoju aš.

— Na, apsisuk apie jį, Edvarde. Neleisk jam nuo mūs prasišalinti. Pas jį guli daug gero, bet tas išdidumas jį užmuš, jei jis pasieks aukštesnio laipsnio.

— Jis užmuš ir Arolą taip-gi. Bet aš spėju, kad po truputį bėdų jie pasitaisys. Žinoma, jie susilauks bėdų.

Tėvas N. išlipo prie klebonijos, o Edvardą kariatoj namon. Kariatai berie-

dant alėja, nušviesta lėmpomis Edvardas jautėsi it milionierius. Garsas arklių kanopų mušimo buvo toli girdėti.

Kumet arkliai pasuko į prastos išvaizdos Vandenuolio gatvę, ir artinos prie Radlių namų, visi dėbsoję žmonės sužiuro, o vaikai pakartotinai šaukė: "vestuvės"! Lipant iš kariatos būrys vaikų jį pasveikino. Kariatai nuvažiuojant visi juokėsi, o kai-kurie tyčiojosi, kad buvo ne vestuvės, tiktai Edvardas T.

Seno statymo namai ant Vandenuolio gatvės turėjo iš pryšakio laiptus su sėdynėmis, kur patogiais vakarais susėsdavo žmoneliai. Mohako vandenuolio ošimas it vargonų ūžimas toli girdėjosi. Kumet vėjas pučia iš rytų, menkas rūkas nuo žemiaus besisukančių verpetų pripildo orą.

Lipant Edvardui laiptais ant prieangio slenksčio sėdėjo dvi moteri.

— Tai biskį mes turime žmogų, parvažiuojantį namon savo kariatoj, — linksmai pratarė viena, o kita šiurkščiai nusijuokė.

— Kurią nors dieną, — rintai sakė Edvardas, — teta Birute, — aš čia parvažiuosiu panašioj kariatoj, ir jos pusė priklausys Tamstai.

— Visai neabejoju, bet ir tu, sūnau, nei kiek nebūsi tumet man malonesnis, kaip esi dar šioj minutoj.

— Ar vaikai namie?

— Ant viršaus ką ten svarbaus suokalbiauja, — gavo atsakymą.

Jam įeinant antroji moteris rūščiai sakė:

— Teta Birute, Tamsta dykini tą mažą pasipūtusį išdykėlį. Jo nešimasis mane vargina, it jis būt kilęs iš kokio palociaus, o ne iš prieglaudos namų.

— Elena, turėtum saugotis tokių žiaurių kalbu. Tokios kalbos, tai it tas prakeikimas, kuris sugrižta ant savųjų namų. Kurią dieną juos gal turėsi sau privalgiui.

Edvardas girdėjo, bet neatkreipė dėmes. Elena Saulėnaitė kartais buvo jam meili. Jos brolis buvo jo draugas. Tad kiek ten jos atri kalba reiškė, kadangi ji da buvo jauna mergina, didžiai įsimylėjusi į savo vpatybes, arba, anot Edvardo paaiškinimo, "labai savimi užimta". Jis neturėjo jo-

kios ticosos prie jos pagarbos, jis buvo berturtis vaikas, kurį teta Birūta paėmė iš našlaičių prieglaudos, nes jo motina buvo jos draugė. Ji jam suteikė namus, o jis jai meilę, tarnystę ir pinigais atsimokėjo nuo tos dienos, kada atidarė jam tų namų duris. Jis buvo pripratęs prie aitrių kalbų. Komet jos paėjo nuo vaikų, įžeidėjai turėjo su juomi pasipešti; komet jos paėjo nuo moteries, vienatinis atsilyginimas buvo tylą.

Vinčą Radlį ir Arnoldą Saulėną rado bendrame jų kambary, kurį jie naudojo mokymuisi. Greta jo stovėjo maži trijų vaikų miegkambariai. Abu Edvardas pasveikino atsistojimu ir nusilenkimu prie žemės delnais paliečiant grindis. Edvardas irgi panašiai jiems atsiliepė.

— Aukščiausiai pagerbtas kreiva-akių ratelio pirmininke,—prabilo Vincas,—ar saugiai palydėjai žymųjį svečią ligi traukinio?

— Del ko tu negali nors ant vienos nakties paslėpti savo pavydo? — ramiu balsu atsakė Edvardas, kad Vincas net paraudo. Jei tap nori žinoti, aš nuvažiavau ant stoties su gerb. Saulėnu, palydėjau ligi traukinio ir mačiau jį išvažiuojant, parvažiavau su Tėvu N., pasakiau jam apie tavo vabalus, ir tada karietoj atvažiavau prie pat mūsų durų. Pas mane nei mūsų rately nėra nieko kreiva-akio.

— Kūdikį paroda! — sušuko Vincas.

— Ir pats da nesenai iš jo išstojęs.

— Aš taip veikiai išstojau, kaip pamaciau kuomi jis yra. Pirmus pinigus, kuriuos aš gausiu, praleisiu ant barškučių ir bonkučių ir padovanosiu rateliui.

— Koks įžeidimas! Bet mes nebojame, nes pats būtum davęs visus barškučius ir bonkutes, kiek savo gyvenime galėsi nupirkti, kad tik pasisveikinti su tuo žymiu žmogumi.

Tą pasakius, Vinco suerzinimas labiau degė ir didėjo, net komet Edvardas švelniu tonu išdėstė, ką jis, apleidęs ratelį nustojo.

— Tėvas N. sakė, kad gerb. Saulėnas noriai pagelbės kiekvienam mandagiam vaikiniui, kuris paeis iš Ateitininkų Ratelio, — tęsė Edvardas jausdamas reikalą tarti Vincui priešingą žodį, nes juomi gal sustiprins svyruojantį Arnoldo pasiketinimą.

— Mes ir pirmiaus apsiėjome, nežiūrėdami ateitin; ir aš spėju, ir dabar galime apsieiti, — burčijo Vincas.

— Gerb. Saulėnas sakė, savo gyvenime niekumet nematęs geresnio ratelio, nes reikia parodyti vaikams, kaip turi ruoštis prie darbo ir ką jie kalti savo tėvams.

— Žinoma, tas tai kutena tėvams,—rūščiai atsakė Vincas, — kad muris pasakoma, jog mes jiems skolingi ir reikia atsilyginti. Tai neteisinga, idėja. Ar ne tėvų pareiga mokėti už mūsų auklėjimą? Ir jei jų pareiga, kam tad mums reikia atsilyginti?

Šis ginčas taip suparalyžavo anuodu, kad jie nei atsakyti nieko negalėjo. — Matydamas, kad jo viršus, Vincas išdidžiai it švirkšlė, pradėjo švirkšti.

— Aš jokių pinigų nemokėsiu savo tėvams; ir komet ateity prireiks man patarimo del užsiėmimo, aš kreipsiuos prie pramonės vyrų. Jie žino, kas kuo užsiima F. kaimė ir visur kitur.

O kur palieki gerb. Saulėną? Ar jis ne pramonės žmogus? — paklausė Arnoldas.

— Taip, jis pramonės žmogus, bet jis pasakė tiktai tą, ką Tėvas N. norėjo kad pasakytų.

— O kur palikai Tėvą N.? — pridėjo Edvardas. Ar jis ne žmogus, kuris žino, ko mums visiems gyvenimo pradžioj reikia?

— Aš sakau jums, — atkartojė Vincas, kad komet manysiu pradėti pramonę, eisiu prie pramonės žmonių, ir aš pats nustatysiu savo žiūrėjimą ateitin. Užtenka man su kūdikiais draugauti. Gana "vėjų" nuo didžiųjų vyrų. Aš kalbėjau stoty su Saulėnų Tuliu ir jis man pasakė, kad vyras, kuris stovi ant abiejų savo kojų ir ant savo žemės, vertas dešimts milionų tų vyrų, kurie ant svetimų remiasi.

— Be abejonės, jis minty turėjo tavę, — pašiepė Edvardas. Tavo paties minty tu esi geresnis ir už dvidešimts milionų.

Taip pasakius Vincas žiauriai puolė ant Edvardo, kuris narsiai gynėsi, ligi Arnoldas pradėjo abu kumščiuoti. Kada visi trys susipainioję vienas su kitu griuvo ant grindų, spardydami kits kitą, Radliėnė įėjo ir sustojo prie durų žiūrėdama į

juos ligi tie ją pamatė ir paliove mušties it avinėliai stovėjo, kad nei krust.

— Nors ir atostogos, bet neišpuola jums namus paversti į tvartą. Gėda man iš tavęs Vincai, už tokią tavo šį vakarą kalbą. Aš girdėjau kiekvieną žodį ir turiu pasakyti, kad niekumet da neklausiau nieko kvailesnio. Tavo kalba apie gyvenimą parodo, kaip mažai, kaip labai mažai, tu išmanai apie jį. Aš nežinojau, kad tu apleidai vaikų ratelį. Kodel tu man nepasakei? Ir delko tu išstojai?

— Del to, kad aš nekenčiu tų kūdikių, kurie jį sudaro ir del to, kad aš nenoriu jokio patarimo, kada aš pradėsiu dirbti, ir del to, kad aš sėbrausiu su vyrais.

— Bet, sūnau, tu galėjai man pasakyti,

arba pasiklausti mano nuomonės.

Vincas pakratė savo galvą ir aiškiai davė suprasti, kad jo motinos nuomonė jį neįdomavo. Paliepus jiems eit gultų ir atsodus, tykiai išėjo. Arnoldas ir Vincas nusišypsojo, kad motina neva pasidavė savo sūnui.

— Kad tu būtum mano sūnus, — kuždėdamas sakė Edvardas, — tu eitum į lovą su raudona ir net skaudančia skūra.

Aniedu ironišką savo išvaizdą pakreipė jam ir nupiešė jį kaip tikrą bobą ir seną močiutę, kaipo kieto lukšto žuvį, paprastai vėžiu vadinamą. Tada tylomis prasišalino į savo kambarius, sukalbėjo poterių ir sugulė.

(Daugiau bus).

J. Tautilas.

Suprato.

SENAI ju sutemo. Tamsus, šaltas pasukutinis gruodžio vakaras. Pati gamta, tarytum, atjausdama ką tokio ypatingo, nerimauja. Šaltas šiaurys vėjas, kaip padūkės, lekia per laukus taršydama palaidą sniegą, tai vėl ant valandėlės nutįla, apirimsta, sakytum, pailsęs milžinas alsuoja. Po to vėl suūžia, sukaukia, kaip alkanas liutas, ir metasi prie savo aukos — sniego. Sučiupęs jį savo šaltais, mirtiniais nagais švilpdamas pro medžių šakas neša padangėn ir meta vėl žemėn.

Vincukas parėjęs iš krautuvės, kur pirkopoperos ir rašalo, užsidegęs lempą ir atsėdęs prie mažo stalelio rengėsi rašyti Naujiems Metams straipsnį. Atsikimšo plėčkutę, pasiēmė plunksną ir pamirkęs rašalan, didelėmis raidėmis parašė antgalvį "Nauji Metai". Pradėjo rašyti toliau, bet plunksna nerašė: rašalas jau buvo nudžiūvęs. Tad vėl įkišo plunksną į pilną rašalo plėčkutę ir susimąstė. Nei nepajuto kaip visą plunksną ir kotelio galą įmerkė rašalan. Ištraukęs plunksną nepatėmijo, kad ant jos kabojodidelis rašalo lašas, kuris, kaip tyčia, ir nukrito ant popieros. Susiraukęs Vincukas ir sugniaužęs lakštą įmetė krepšyn. Paēmė ki-

lą, da didesnėmis raidėmis parašė tokį pat antgalvį ir vėl užsimastė. Čia atėjo jam į galvą mintis apie kokią tai senai skaitytą knygą, kuri labai patiko. Eisiu, susieškosiu ir dar kartą perskaitysiu. Tada gal geriau seksis rašyti. Padėjęs plunksną nuėjo knygos ieškotų. Išvertė visą dėžę, bet kalbamos knygos nerado. Kur ji būtų, krapštydamas galvą, mąstė. Pagaliaus atsiminė — a!... Dabar žinau. Pas Katriutę, nes kaip anąsyk daviau jai skaityti, tai dar man nesugražino, — nutęsdamas žodžius pusbalsiai kalbėjo. Čia vėl įsiskverbė jam į galvą mintis apie Katriutę, kurią jau buvo beveik ir pamiršęs, nors prieš porą mėnesių gana daug jis apie ją mąstė.

Katriutė buvo malonaus būdo, mėgo šokius, labai juos mylėjo, del to ir patiko Vincukui. Būdavo, kaip išeis šokti, tai it kregždė laksto po salę. Nekartą Vincukas visiems girdavosi, kad jo Katriutė mokanti puikiai šokti. Bet po kiek laiko atsiminė, kad ar tai kur girdėjo, ar kokioj knygoj išskaitė, "nesidžiaug ta mergina, kuri vien tik temoka puikiai šokti ir myli juos, ypatingai naujausius "amerikoniškus".

Nuo to laiko Vincukas kitaip ėmė žiū-

rėti į Katriutę ir pamažu pradėjo šalintis nuo jos. Ji-gi, pastebėjus Vincuko šalini-
masi, truputį susirūpino ir nuliūdo,
bet atsiminusi turinti jo knygą vėl susira-
mino, nes manė, kad turės dar vieną progą
su juo susitikti ir pasikalbėti.

Stovėdamas vidury kambario Vincukas
mąstė: taip dar kartą reiks susitikti su tomis
akimis, kurių aš pradėjau vengti, tačiau
geriau būtų, kad nereiktų, nes žinau, kad ji
suprato mano šalini-
masi, tik nežino prie-
žasties, del to gali paklausti, o ką aš tumet
jai atsakysiu. Teisybę sakyti nenoriu, o kaip
kitaip — nežinau. Priėjęs prie stalelio at-
sisėdo ir parėmęs rankomis galvą užsisvajo-
jo. Reikia parašyti jai laišką ir pasiųst,
kad ir tą knygą, kaip dovaną nuo manęs,
pasilaikytų sau ant visados. O jei nepri-
imtų, pasielgtų nemandagiai ir pasirodytų,
kad manęs nemyli. Gi jei pasilaikys, tai bus
gerai: išvengsiu susitikimo. Tad-gi paėmė
plunksną ir pradėjo rašyti laišką.

Vėlus jau buvo laikas ir Vincukas jau-
tėsi pavargęs. Didelę apskritą, kaip arbū-
zas, jo galvą išvargintą įvairiomis minti-
mis, lig kas traukte traukė žemyn, mėlynos
akys nenoromis merkėsi. — E, eisiu gultų.
Laišką pabaigsiu rytoj.

Atsigulęs Vincukas greitai užmigo ir
sapnuoja. Jam rodosi, kad jis Lietuvoje
vaikščioja po didelį, žalią mišką. Bevaikš-
čiodamas užėina nedidelį, sriauniai tekan-
tį upelį. Apsirinkęs gražią vietą atsisėda pa-
silsėti, prisiklausyti miško šlamėsio ir ūpe-
lio čiurlenimo.

Domiai žiūri į ūpelio vandenį, kaip
linksmi jis kunkuliuodamas ir šokinėda-
mas nuo akmens ant akmens išduoda ar-
moningą melodiją, kuris tiesiog žavi jau-
traus žmogaus jausmus. Čia vėl jis klauso,
kaip miškas tyloms kaž-ką slaptingo šla-
ma, sakytum, jausdamas kokią nelaimę.

Pagalios saulė nusviro vakarų link ir
auksiniais savo spinduliais gražiai nudažė
medžių viršūnes. Gėrisi Vincukas neapsa-
koma Lietuvos miško grože.

Staiga, netikėtai, švystelėja žaibas ir
toli pasigirdo griausmo dundėsys. Pakilęs
jis pribėgo prie didelio aukšto ąžuolo, lipa
į jį, kad persitikrinus, ar ištikrųjų artinasi

audra. Įlipęs ąžuolan mato, kad iš visų pu-
sių kyla juodi debesys.

Miške užviešpatavo tyla, niekur nė
šnapšt, tik upelis po senovei bėga ir čiurle-
na. Žaibai tankiau ir tankiau švytavo pa-
dangėj ir griausmas smarkiau, garsiau pasi-
kartojo. Išlipęs iš ąžuolo Vincukas palindo
po plačiai išsiskėtusiomis jo šakomis, kad
pasislėpus nuo audros.

Suūžė, sudejavo žaliasis miškas. Lie-
tus, kaip iš kibiro, pradėjo pilti. Žaibai lig
žalčiai raitėsi ore, o griausmas trunkėsi vi-
somis pusėmis, tarytum dangus sumišo su
žeme.

Nors neilgai siautė audra, bet daug
pridarė žalos: išlaužė, išvartė daugybę me-
džių, sugriovė sudegino daug ūkininkų trio-
bų ir ištisų miestelių. Mato Vincukas, kaip
žmonės verkia netekę savo namų. Graudu
darėsi ir jam žiūrint į jų nelaimes.

Bet vėl, štai, prasiblaivo mėlynas dan-
gus, iš po debesų išlenda skauti saulutė;
pasislėpę per audrą paukštukai vėl pradeda
čiulbėti; visa gamta prisipildo skanaus kva-
po. Žmonės užmiršę savo vargus, nelaimes,
linksmūs, sykiu su paukščiais pradeda dai-
nuoti. Sykiu su jais pradeda dainuoti ir
Vincukas ir nubunda. Pakėlęs galvą
apsidairė aplinkui, lig norėdamas per-
sitikrinti, kur esąs. Lauke už sienos daužė-
si šaltas žiemos vėjas, kartais net sušvilpda-
mas po jo langu.

Apsivertė ant kito šono ir mėgino už-
migtį, bet negalėjo — sapnas neleido. Kaip
tik sumerks akis, tuojaus ir mato gražius
Lietuvos miškus, srauniai tekančius upelius.

Pagalios pradėjo brėkšti diena. Rytas,
reikia keltis, — tarė sau Vincukas. Atsi-
kėlęs apsirengė ir išėjo pasivaikščiotų. Oras
buvo gražus, bet šaltas, delto pavaiškčiojęs
valandėlę grįžo į kambarį. Atsisėdo ant
kedės ir ėmė mąstyti, ką šiandien pradės
veikti. Staiga jam per galvą švystelėjo
mintis: šandie aprašysiu Lietuvos miškus,
upelius ir jų grožę taip, kaip sapnė mačiau.
Paėmė plunksną, poperos ir parašė angalvį
“Lietuvos miškai ir upeliai”. Ne, taip ne-
gerai. Tą perbraukė. “Lietuvos grožė”. Tas
gražiau skamba, bet neblogai ir anas, tad

katras iš jų dviejų būtų tinkamesnis? Sunku jam nuspręsti, kuris angalvis labiau atsakytų jo rašiniui. Pagalios nutarė palikti redaktoriaus nuožiūrai. Pradėjo rašyti. Parašęs puslapį vėl susimąstė. Ne, tas nege-
rai, dabar žiema, reikia rašyti apie žiemą. Paėmęs kitą poperos lakštą, parašęs angal-
vį "Žiema", pirmiausiai parašė šias Margalio eiles:

"Su vėjo šiauriniais snieguotais sparnais
"Šaltis raudonskruostis pas mus atsidūrė,
"Ir kvėpė į gamtą mirtingais nuodais,
"Ir žemę slaptingu letargu užbūrė".

Vienas, antras, trečias puslapis išėjo gana gražiai, vaizdžiai. Bet užbaigtą dieną nesuspėjo, nes mintys nesirišo. Prisiminęs girdėtą kaž-keno posakį: "jeigu pradžia sekasi, tai pabaiga bus sunki, o jei pabaigą turi sudėjęs, tai sunku bus padaryti pradžia", paliko rašinį neužbaigtą.

Praėjus kelioms dienoms Vincukas gavo nuo Katriutės tokio turinio laiška:

"Brangus Vincuk! —

"Didelio nemandagumo šešėlis pultų ant to, kuris nepriimtų teikiamos jam dovanos ir nebūtų už ją dėkingas. Širdingai ačiu Tamstai už paaukotą man knygą.

"Katriutė".

Tą dieną Vincukas norėjo baigti pradėtą rašinį. Bet mintis vis tik nesirišo. Galvoje viskas pinėsi, maišėsi. Jo vaidentuvė buvo sode, kur seniau juodu su Katriute susieidavo ir ilgai, ilgai kalbėdavos. Smarkiau dabar pradėjo plakti jo širdis. Ji troško... troško... meilės. Susimąstė. Įbėdęs akis į

mažą apskritą ant sienos dėmę žiūrėjo nesijudindamas. Ir štai, tame mažame rately mato jisai neapsakomai gražų vaizdą—meilę. Ji jam buvo taip graži, maloni, kaip pirma pavasario gėlė, skaisti, kaip gegužio rytas, akys, kaip dangaus mėlynė. Jis džiaugėsi, džiaugėsi, bet neilgai; pasuko akis į šalį ir išnyko jam tas gražus vaizdas. Lig pabudęs iš miego atsiduso ir ty-loms prabilo: Meilė! tu esi galinga. Tu viską pergali. Tad rašysiu apie tave. Pastūmėjęs į šalį pradėtąjį rašinį, pradėjo rašyti apie meilę.

Bėgo dienos, savaitės, mėnesiai. Vincukas svajojo ir svajojo. Jo galvoje kas vailandą gimdavo naujos ir naujos mintys. Jos kildavo, kaip jurių bangos ir trūkdamos užliedavo viena kitą.

Sykį, kumet Vincukas buvo giliai susimąstęs ir jautėsi nelaimingas, štai išgirdo kokios tai nematomos esybės balsą: "Jau-nikaiti, nenustok vilties, dirbk ir nebijok vargo, nes tik per vargą gali pasiekti lai-mę. Pradėjęs vieną darbą dirbk ligi pabaigsi jį. Pabaigęs mąstytk, ar gerai jį atli-kai. Jei gerai, pradėk kitą ir taip toliaus, o pamatysi, kaip greitai pakilsi ir pasieksi savo tikslą".

Vincukas suprato, kad pradėtas dar-bas visados turi būti pabaigtas. Supratęs tai, jis parašė daug rašinių ir kas kartą vis geresnių. Jo troškimas dabar yra tapti žy-miausiu lietuvių literatu ir, be abejonės, taps, nes pasakyta: kas ką siekia su kan-trumu ir viltimi, visados tą pasieks.

Šviesos Spinduliai.

Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis.

Bailumas.

Veltus greitumas, kada bailumas veja-
si, o narsumas bėga. *Shakespeare.*

Grozė.

Grozė, didžiausioj ir plačiausioj jos pra-
smėj, tai vienas pasauliui išsireiškimas...
Grozė neišguldoma (neapreiškiami). It

Tiesa, ji yra paskutiniu žmogiškos esybės
siekiu.

Knygos.

Nespręsk knygos iš jos apdarą.

Didžiavimasis.

Tasai, kurs didžiuojasi savo žinojimu,
skelbia savo nežinystę.

Mėgimas.

Prie darbo, kurį mėgiame, veikiai keliamės ir džiaugimingai einame.

Mielaširdystė ir Kuklumas.

Lai tavo mielaširdystė niekumet nepavirsta į silpnybę, nei kuklumas į drovumą.

Narsumas.

....narsumas, tai svarbiausia dorybė, ir daugiausia tą iškelia, kuris ją turi.

Shakespeare.

....gerai pritinka liuto kailis tam, kuris išnērė liutą iš to kailio. *Shakespeare.*

....tikram narsumui vis-gi dera turėti tikrą pagarbą. *Shakespeare.*

Narsi širdis nėra išplakta iš savo užsiėmimo. *Shakespeare.*

Narsume, būk mano draugas; drąsa, apginkluok mane nuo galvos ligi kojų!

Shakespeare.

Rymietis gali kentėti su Rymiečio širdimi. *Shakespeare.*

....protai (galvos) be baimės greičiausia prilimpa prie vainikų.

Shakespeare.

Kur aš nesugebėjau būti teisingu, ten aš niekad da narsiu nebuvau.

Shakespeare.

Kur tik narsus žmogus pasirenka sau būti, ten jo ir kraštas.

Quintus Curtius Rufus.

Ivykis suteikė patvirtinimą, kad laimė narsiems prigelbsti. *Livius.*

Be abejonės, kiekvienas palieka sau dievaičiu, kuris jį veda prie laimės; toji dievaitė neklauso tinginių maldų. *Ovidius.*

Paprastai taip esama, kad žmogus, kuris daugiausia prisirengęs kiekvienoj progoj panešti sunkiausią darbo ir pavojaus dalį, mažiausia užsiima plėšimu. *Livius.*

Nei joks žmogus negali būti narsus, kuris skausmą laiko didžiausiu gyvenimo blogumu, nei blaivu, kuris smaguriavimą mano esant aukščiausiu geru. *Cicero.*

Bibliografija ir Kritika.

Tarptautinės kalbos Esperanto vadovėlis. Pagal V. A. Dmitriev'ą ir P. D. Medem'ą parašė A. Klimas. Pusl. 47. P. D. Medem'o leidinys. Kaunas, 1921.

Esperanto kalbos žinovų turime gan daug. Jų vienas esperantininkas A. Klimas parašė lietuviams Esperanto kalbos vadovėlį. Tiem, kurie pažįsta lotynų, anglų, prancūzų ir k. kalbas, lengva pramokti Esperanto kalbos. Kad tiksliau ją supratus, panauginėkime kai-kurias dalis pavyzdžiais. Ir taip:

Esperanto kalbos garsams vartojamos 28 raidės. Visi žodžiai tariami taip, kaip parašyti ir galima išskaityti skiemenimis. Žodžiuose *kirtis* visada *dedama ant priešpaskutinio skiemens*. Žodis susideda pirmiausia iš *šaknies ir galūnės*... Šaknis yra neskaitomoji žodžio dalis, galūnė — keičiasi pav. *sano* (sveikata), — *san* yra šaknis,

o — galūnė; žodyje *sana* (sveikas) yra ta pati šaknis *san*, gi galūnė — *a*. Be šaknies ir galūnės gali dar būti *priešdėliai* ir *priesagos*, iš kurių pirmieji dedami prieš šaknį, gi priesagos tarp šaknies ir galūnės, pav. *dis-tranc-i* (supiaustyti), *frat-in-o* (sesuo), *re-san-ig-i* (pasveikti). Žodyje gali būti ir daugiau negu vienas priešdėlis arba viena priesaga: *re-al-proksim-ig-i* (vėl susiartinti). Žodėlytis *la* dedamas prieš daiktvardžius tada, kai kalbama apie žinomą dalyką; lietuvių kalba neturi panašaus daiktvardžių žodėlyčio ir jis negali būti lietuviškai išverčiamas; Esperanto kalboje žodėlytis *la* paprastai dedamas ten, kur jo vietoje galima pasakyti: tas, šis, kiekvienas, pav. *la hundo kuras* — šuo bėga (prasmėje: šitas arba kiekvienas šuo).

Esperanto kalboje visi vienaskaitos daiktvardžiai turi galūnę *o*, daugiskaitos — *oj*, pav. *frato* (brolis), *fratoj* (broliai). Esp.

kalboje daiktavardžiai galininko linksnyje gauna dar prie savo galūnės garsą *n*; šiaip visi kiti linksniai turi vienas galūnes. Daiktavardžius linksniavimas atatinka tokiai forma: vardininkas — kas? brolis, — *kiu? kio?* frato; kilm. kieno? ko? brolio, — *de kiu? de kio?* de frato; naud. kam? broliui, — *al kiu? al kio?* al frato; gal. ką? broli, — *kiun? kion?* fraton; įnag. kuo broliu, — *per kiu? kun kiu? per kio?* per frato, kun frato; viet. kame? brolyje — *en kiu? en kio? kie?* en frato.

Būdvardis (kuriuo pažymi daikto savumą, ypatumą, būdą) turi vienaskaitoje *a*, daugiskaitoje *aj*. Būdvardžiai derinami su daiktavardžiais skaičium ir linksniu, pav. *la bona* patrino trinkas varman teon (geroji motina geria šiltą arbatą), *la diligentaj* fratinoj skribas longajn leterojn (stropios sesers rašo ilgus laiškus).

Aukštesnysis būdvardžio laipsnis sudaromas pridėjus žodelytį *pli* (labiau) ir *ol* (negu). Aukščiausiasis laipsnis susidaro pridėjus žodelytį *plej* (labiausiai) ir *el* (iš), pav. *blanka* (baltas), *pli blanka* (baltesnis), *pli blanka ol nego* (baltesnis už sniegą); *plej granda el bestoj* (didžiausias iš gyvulių). Gi priešdėlis *mal* pažymi visiško priešingumo reikšmę: *bona* (geras), *malbona* (blogas, piktas); *alta* (aukštas), *malata* (žemas).

Iš tų kelių pavyzdžių matoma, kad Esperanto kalbos esama turiningos, vaizdingos ir lengvai išmokstamos. Ją yra parašyta daug mokslingų veikalų. Ir, jeigu bus jai lemta, galės likti tarptautinė pasaulio mokslininkų ir diplomatų kalba. Tačiau, iš savo pusės patartume pirmiau tiksliai pažinti prigimtą savo kalbą, o paskui ne pro šalį pramokti būtų ir Esperanto kalbos. Gi vadovėlis sistematingai prirengtas ir savo keliu, kad ir naujas, bet svarbus ir įdomus veikalėlis įneštas lietuvių raštijon. Esperanto kalbos mėgėjams patartina jį įsigyti.

A. Tam—as.

Ateitis: Mėnesinis Moksleivių Laikraštis. No. 8—9. Rugpiūčio-Rugsėjo 1921 m. Pysl. 193—240 ir *Priedas* prie "Ateities" 1—3 Nr. Pysl. 49—64. "Varpo" B-vės spaustuvė. Kaunas.

Vyčiai pažįsta Lietuvos Ateitininkus iš jų darbų ir žino, kad kiekvienas Ateitininkas yra ir "tikis", ir doras, ir tautietis, ir išsilavinęs moksluose ir pažangus. Jo pradžia Dievas, jo galas — tikslas Dievas, pasiekiamas per Dievo ir artymo meilę, tai Ateitininko esybė, ypatinga, jį skirianti žymė, viskas kita — tai tik jo privalumai, kaipo žmogaus arba įrankiai jo vyriausiam tikslui pasiekti".

Gi Ateitininkų Organizacija pragyvenus dešimtį metų ir daug nuveikus ir daug pašimokinus, prityrus, kreipiasi į savo narius, kad tiksliau galėtų savo idealo prisiartinti, patariančiai pareikšdama, idant kiekvienas tobulintų savo protą, gretimai stiprėtų doroje ir lavintų savo kūną. Ir šiuose 8—9 N-ruose pabriežtieji dalykai netolina užbriežto tikslo. Ateitininkas esąs tikras pilnas vispusiškas žmogus rįžasi apsipazinti iš visų pusių. Pavyzdžiui At-kas A. *Vingutis* tyrinėja "Jausminę Religiją" (207—213), gi At-kas Pr. J. išdėstinėja "Pasaulėžiūros Problemas" (219—224). Be to gi iš tikiybinės srities Pr. D. apybriežia, kad "Tiesa jus išvaduos" (224—227), o Z-o straipsnis: "Katalikų Bažnyčios mokslo nesimainomumas ir jos prie įvairių laikų prisitaikymo galė" (213—219) nurodo, kad Bažnyčios tikybos mokslas nesimaino; Bažnyčia galė prisitaiko prie visų laikų; Bažnyčia atsikrato nuo žmoniškų priedų, kurie atsitiktinai buvo prie jos prilipe; Bažnyčia su pasitikėjimu priima naujus laikus ir su jais bendradarbiauja. Prie to visko *Linkuvos Dėdė*, tur būt sporto mėgėjas, rašo: "Rūpinkimės kūno kultūra" (230—231). Straipsnis, kad ir trumpas, tačiau įdomus. Tuo straipsniu L. D. pageidauja, kad Ateitininkai sektų *Ling'o* (1776—1839), racionalės kūno kultūros tėvo, sistemą. "Tačiau pats kūnas ir jo kultūra jokiu būdu neturi nuskriausti dvasios, o tik atvirksčiai, padėti jai naujomis sveikomis pajėgomis".

Iš patalpintos lentelės: "Pasaulinės krikščioniškų jaunimo organizacijų sąjungos statistika" (228—229) dasižinome, kad Lietuvoje Ateitininkų ir Pavasarininkų skaitlius išneša 26 tūkstančius narių. Gi

Ateitininkai būdami skaitlingais, todėl iš gyvenimo ir jų darbuotės turi daug žingėdžių žinių, kurios apima net aštuonius puslapius (233—240).

Ši 8—9 "Ateities" sąsiuvinį puošia ir-gi gražios eilės: J. Vingio "Raitelis" ir Žvainio "Atsimenu". Vaizdingi beletristikos straipsniai gražina 6 puslapius. Daug svarbių žinių teikia "Lietuvos Katalikų Moksleivių Ateitininkų Konferencija", įvykusi rugpiūčio 6—8 dd. Kaune. Puslapy 205-ame įdėtas Až-ko Prano Dovydaičio atvaizdas.

Priedas prie "Ateities" 1—3 Nr. apima 49—64 puslapius, kuriuose telpa Arvedė Barinė'o "Šv. Pranas Asizietis". P. G—s laisvai išvertė lietuvių kalbon. Ryškiai ir guviai aprašoma Šventojo gyvenimas. Bus daugiau.

Iš šio 8—9 "Ateities" sąsiuvinio galima pasigėrėti straipsnių įvairumu ir mokslingumu, interestingomis žiniomis ir kalbos grynumu. Pažvelgus į kai-kuriuos Amerikos lietuvių laikraščius reikia parausti prieš "Ateitį", kurios kiekviename sąsiuvinį kalba visumet gryna ir taisyklinga. Čia gimusiems pravartėtų įsigyti "Ateities" numerius, kuriuos skaitydami ir įsimylėdami į gražų turinį, prasitrintų ir išmoktų gry-

nosios ir tyrosios lietuvių kalbos ir sektų kilnųjį Ateitininkų gyvenimo ir darbuotės pavyzdį. Vyčiams privalėtų ypatingai rūpėti, kad paskleidus ir praplatus "Ateities" numerius ne tik tarpe savo kuopos narių, bet rįžties pasirūpinti ir kitiems, ne nariams, kurie turėtų naudą, o pasidarbavusieji — džiaugsmą ir pasitenkinimą, kad pasitarnavo saviškiams kultūros kūryboje.

A. Tam—as.

Mažasis Lietuvos Ūkininko Kalendorius 1922 metams. Pust. 80. "Varpo" Bendrovės leidinys. No. 6. Kaunas, 1921

Lietuvoje daug yra žmonių, kurie be kalendoriaus nieko neskaity ir be jo neapsieina. Tokie žmonės dažniausia ieško pigiausio kalendoriaus ir perka tokį, neatsižvelgdami į jo vertę. Kad išgelbėjus tokius skaitytojus nuo blogų kalendorių, "Varpo" Bendrovė išleido pigų kalendorių, kuriame randasi gražaus pasiskaitymo ir daug naudingų žinių. Savo turiniu pasižymi gražiomis ir numylėtomis liaudies dainomis, naudingais Lietuvos ūkininkui patarimais ir gražiomis žiniomis. Išėmus keletą klaidų, leidinys yra gražus.

Samata.

Atsišaukimai.

LIET. ŠAULIŲ SĄJUNGOS ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJAS.

Šiuo, vardan L. Š. S. Centro Valdybos, labai prašau visų Lietuvių organizacijų ir pavienių asmenų Amerikoje, pas kuriuos rastūs dar ankščiau paauktų Lietuvos Šauliams pinigų, arba jeigu dabartiniu laiku gautų tam tikslui aukų, *kuoveikiausid* pasiųsti pinigus Liet. Šaulių Sąjungai Kaune betarpiiai, arba per Lietuvos Finansinę Misiją. Siunčiant per Misiją persiuntimas gali pigiau apsieiti.

Lietuvoje laikas dabar yra labai opus, Šaulių Sąjunga kuosmarkiausiai rengiasi ir organizuojasi ir pinigai šiuo kritišku mo-

mentu neatidėliojant yra reikalingi visusvarbiausiems Šaulių reikalams.

Nei dienos neatidėliokit tik siųskit!

Misijos adresas 370 Sevent St., New York City.

Liet. Šaulių Sąjungos, Kaunas, Laisvės Alėja 26.

A. Žmuidzinavičius,

Liet. Šaulių Sąjungos Įgaliotinis Amerikoje.

Į AMERIKOS LIETUVIŲ DRAUGIJAS

(Finansų Misijos atsišaukimas).

Lietuvos Finansų Misija šiuomi atsišaukia į visas lietuvių draugijas Amerikoje,

prašydama pasidaruoti labai svarbiu tautos reikalu.

Visiems yra žinoma, kad Lietuvos atgavinimui amerikiečių lietuvių organizacijos nuveikė milžinišką darbą. Kada Lietuva dar caras valdė ir kada neturėjome savo spaudos, amerikiečių draugijos kūrė lietuviškos šviesos židinius čia Amerikoje, auklėjo lietuviuose demokratijos ir savarankumo dvasią ir gaivino brolių dvasią Lietuvoje. Laisvės vėjaliui papūtus, amerikiečių draugijos nešė Lietuvai visokią pagelbą, kad tik galėtų nusikratyti vergijos pančius. Lietuvos laisvės ir apšvietos reikalus mūsų draugijos visada rėmė konoširdingiausiai ir drąsiai galima pasakyti, kad Lietuvai gyvybę ir laisvę užtikrino ne kas kitas, kaip amerikiečių draugijos. Tais savo darbais mūsų draugijos įrašė savo vardus istorijon neišdildomomis raidėmis.

Tik reikia tas aukso raides — draugijų darbus surinkti į vieną vietą ir pastatyti mūsų draugijoms amžiną paminklą, kurs ir mūsų ainiams primintų, ką Amerikos lietu-

vių draugijos yra nuveikusios tėvynės Lietuvos labui.

Yra sumanyta netolimoje ateityje išleisti knygą, kurioje būtų surašyti visi mūsų draugijų geri darbai Lietuvos labui. Toje knygoje tilps taip-pat draugijų fotografijos. Kiekviena draugija, skyrius ar kuopa, prisidėjusi prie to darbo — surinkimo žinių — gaus po vieną egzempliorių tos knygos dykai.

Visų mūsų organizacijų, kaip centralinių, taip ir vietinių valdybų, nuoširdžiai prašome į pagelbą tam svarbiam darbui. Lai tasai paminklas amerikiečiams išeis tikrai garbus ir pilnai užbaigtas.

Organizacijų sekretoriai netrukus gaus iš Misijos tam tikrų laiškų su visais reikalingais nurodymais. Kol kas, dar primenam visoms draugijoms, jog dabar yra varomas Laisvės Paskolos užbaigimo vaju.

Lietuvos Finansų Misija Amerikoje
(Paskolos Skyrius),

370 Seventh Ave.,
New York. N. Y.

SPORTAS.

Worcester, Mass. Vasario 17 d. L. Vyčių jaunamečių skyrius buvo surengęs besketbolo rungtynes su "Maywyns" sporto ratieliu, kurias laimėjo Vyčiai. Lošime ypatingai pasižymėjo Milius ir Uskevičius. Žaidimo daviniai tokie: Vyčiai padarė 50, o "Maywyns" — 13. Žaidėjai:

L. Vyčiai: "Maywyns":
Milius lf. rb. Cahen
Uskevičius rf lb. Sugarman
Gasparis c. c. Idasset
Bartkus lb. rf. Goodman
Čizauskas rb. lf. Epstein
Tarpininkas, P. Jurgelionis
Reguliuotojai: Zinkus ir

J. Zemaitis.

Be to, prieš tai L. Vyčiai laimėjo besketbolo rungtynes su Washington Junors. Žaidimo daviniai: Vyčiai padarė 20, Washington Junors — 15.

Vasario 20 d. Worcesterio Vyčių mergi-

nų sporto sekcija žaidė besketbolą su Post Business Institute. Žaidimą laimėjo Vytės padarydamos 34 prieš P. B. Institute — 9.

Žaidėjos:

L. Vytės: *P. B. I.:*
M. Platukiūtė lf. rb. I. Alsten
A. Ališauskiūtė rf lb. D. Mack
F. Dominaičiūtė c. c. R. Toley
M. Leonaitė lb. rf. M. O'Connor
E. Zavetskiūtė rb. lf. E. Wahlberg

Publikos — žiūrėtojų buvo arti 100 asmenų.

Vasario 21 d. 8:00 valandą vak. įvyko besketbolo rungtynės Liet. Vyčių Vyrų Sporto sekcijos su Washington Rifles, kurias laimėjo Vyčiai padarydami 20 prieš W.D.—9.

Vasario 22 d. buvo surengtos besketbolo rungtynės tarp Montello's ir Worcester'io Vyčių. Worcesteriečiai pamatę Montello's žaliukus bijojo ir pradėti, tačiau pradėjus rungtynes pasirodė, kad Montello's žaliukai

silpni prieš Worcesterio Vyčius.

Štai žaidimo daviniai: Worcesteriečiai padarė 48, Montelliečiai — 10.

Žaidėjai:

Worcesteriečiai: *Montelliečiai:*
L. Mason lf. rb. M. Coublis
P. Jurgelionis
S. Vaškelevičius rf. lb. Bradzevich
V. Sudeckis c. c. F. Coublis
Zinkus
S. Vaškevičius lb. rf. B. Lucas
Tarpininkas J. Abrašinskas.

Žiūrėtojų buvo 300.

Vasario 22 d. Worcesterio Vytės merginos žaidė basketbolą su Montello Vytėmis merginomis. Žaidimą laimėjo Worcesterietės. Jos padarė 23 prieš Montellietes — 7.

Žaidėjos:

Worcesterietės: *Montellietės:*
M. Platukaitė lf. rb. N. Mensevičius
A. Ališauskiūtė rf. lb. S. Monsevičius
H. Dominaičiūtė c. c. M. Norkus
M. Leonaitė rb. lf. P. Abrašinskaitė
Tarpininkas — Coublis.

Žiūrėtojų buvo 300.

Vasario 23 d. įvyko smarkios basketbolo rungtynės tarp L. Vyčių ir Dobmas Club, kurias tačiau laimėjo Vyčiai su aukštu rezultatu: L. V. 60 prieš D. C. — 21.

Žaidėjai:

L. Vyčiai: *D. C.:*
P. Jurgelionis lf. rf. J. O'Connell

S. Vaškelevičius rf. lf. V. Hagberg
V. Sudeckis c. c. S. Pilling
J. Jurgelionis rg. rg. C. Tupper
C. Zinkus lg. lg. B. Weed

Antras pulkas:

L. Vyčiai: *D. C.:*
Oscar Lemere lf. rf. J. O'Connell
J. Abrašinskas rf. lf. W. Hagberg
W. Gramaila c. c. B. Weed
P. Lucas lg. lg. S. Pilling
M. Grumavičius rg. rg. C. Tupper
Tarpininkas B. Mason.

Šiose basketbolo rungtynėse Vyčių pusėje pasižymėjo S. Vaškelevičius, o Dobmas Club — S. Pilling.

Worcesterio L. Vyčių sporto sekcija laimėjus visą eilę basketbolo rungtynių, kviečia kitų — apylinkės — kolonijų Vyčių kp. sporto sekcijas atvažiuoti Worcesterin arba mus pakviesti į basketbolo rungtynes.

A. M. G.

Waterbury, Conn. Daugelis Vyčių kuopų giriasi ir didžiuojasi savo sporto sekcija. Waterburiečiai Vyčiai ir-gi nemažiau gali pasigirti. Mūsų kuopos sporto sekcijoje labiausia veikia basketbolo ratelis, kuris, tankiai lošia su svetimtaučiais ir, jei neklystu, išlošė vienuoliką "geimių". Merginos ir-gi turi basketbolo ratelį, kuris taip-pat nesyki pasižymėjo.

K. Skabaikis.

— Iš Centro Raštinės. —

Kodel nereguliariai išleidžiama "Vy-tis"? Šis klausimas keliamas ir svarstomas tarp daug kuopų. Kaltė metama ant Raštini-ninko, Administratoriaus ir spaustuvės ve-dėjo. Kas veža, tą ir plaka, sako patarlė. Suversti visą kaltę ant vieno asmens, tai "too much". Redaktorius aiškinasi, kad laiku suredeguoja "Vyti". Tas tiesa. Bet turime atminti, kad išleidimas "Vyčio" tris sykius tiek kainuoja, kiek suredegavimas. Tik delei lėšų stokos "Vy-tis" nereguliariai išleidžiamas. Jei būtų rūpintasi ir dėta

pastangos leisti ir leisti "Vyti" paskirtu laiku neatsižvelgiant į tai, kiek už organą sumokama, tai šandie kažin keno rankose būtų Lietuvos Vyčių spaustuvė. Mano nuomone, geriau vėliau išleisti, negu niekad.

Organizacijai paėmus spaustuvę į sa-vo rankas, mažai pinigų įdėta taip sakant "biznio" vedimo reikalams. Reikėjo pradėti naują gyvenimą su tuščia kišene. Arčiau stovint spaustuvės vedimo reikalų, didesnis matėsi pavojus organizacijai iš kitų pusių, negu nereguliaris išleidimas "Vyčio". Už-

tad pirmon vieton dėta pašaliniai darbai, o "Vytis" paskutinėn. Taip darydami prašalinome pavojus. Šiandien galima "Vytis" dėti pirmon vieton ir leisti reguliariai. Bet vėl ateina laikas "morgečių". Reikės \$3,000.00 užmokėti. Organo paskolų ir aukų fondai apytušti. Visa viltis tai spaustuvės uždarbis. Jei kuopos neprisiųs kvotų ir neisiųs greitai narių mokesčių, reikės spaustuvės uždarbis, kurio yra virš tūkstantis dol. atiduoti morgėčiams ir dar bus maža. Tuomet ir vėl "Vytis" nebeišeis reguliariai. Tai iš anksto atvirai pasakome.

Daugelis buvo priešingi pirkimui nuosavos spaustuvės. Jų argumentai buvo: Vyčiai nebeišsimokės. Mes visumet sakėme, kad Vyčiams spaustuvės reikia ir Vyčiai

spaustuve versis. Šiandien sakome netik verčiamės, bet ir pelna darome.

Dabar norint, kad "Vytis" eitų reguliariai, reikia kelti ir svarstyti klausimas, kodėl kuopos nesukelia paskolų. Jei kuopos būtų suskolinusios joms pažymėtą sumą, šiandien nereiktų rūgoti apie "Vyčio" neišėjimą, o mums aiškintis.

KLAIDŲ PATAISYMAS.

"Vyčio" No. 3(116) aukų atskaitoj įvyko klaida. Jonas Simokaitis, narys 80 kp. aukojo \$1.00, turėjo būti: Jonas Simanavičė ir tos pačios kuopos apleista Aug. Kazakaitis aukojo \$1.00. Jo auka bus priskaityta prie atskaitos už vasario mėnesį.

Vincas Rūkštalis,

Centro Raštininkas.

Kas Jaunimo Veikiama

Nashua, N. H. Sausio 1 d. įvyko metinis L. Vyčių 20 kuopos susirinkimas. Narių susirinko ne daug. Daugelis buvo užimti priėmimu svečių. Šiame susirinkime kuopon įsirašė du nauji nariu: Jonas Kuzma ir vargonininkas J. Tamulevičius.

Pirmiausia buvo svarstoma nepabaigti reikalai. Scenerijos komisija pranešė, kad ji negalinti gauti scenerijų. Jos vieton išrinkta nauja komisija iš K. Nadzeikos, D. Jokelio ir K. Tamulio, kuri turi pasirūpinti įtaisyti naują sceneriją. Dramos skyrius pranešė, kad neužilgo žada įrengti vakarą ir atvaizdinti du veikaliuku: "Marytė, vargonininko duktė" ir "Vargšas Tadas". Paskui kalbėta apie narių mokesčius. Nutarta, kad už pusmetį nariai sumokėtų po 1 dol., o po 50c. būtų pamta iš kuopos izdo. Be to nutarta iš kuopos izdo apmokėti Centru kl. J. Česnos, nario, mokestį.

Po to sekė valdybos raportai. Pirm. O. Bugailaitė išdavė net penkius raportus iš savo darbuotės, kaipo kp. pirmininkė, jaunamečių skyriaus vedėja, rezisorė, knygininkė ir korespondentė. Raportai priimti su dideliu pagyrimu, ypač už gerą jaunamečių skyriaus vedimą. Jos pagalbininkės nebuvo. Finansų raštininkė savo raporte pažymėjo, kad pilnai užsímokėjusių narių kuopa turi 22. 6 išbraukti. Fin. rašt. stengėsi palaikyti visus narius. Kai kuriems net padėjo užsimokėti nario mokesčius. Protokolų raštininko nebuvo. Iš izdininko raporto paaiškėjo finansinis kuopos stovis. Izde yra 47 dol. pinigais ir L. L. Paskolos bonas 50 dol. vertės. Sykiu 97 dol.

Po raportų sekė rinkimas naujos valdybos 1922 m. Pirmininkas buvo renkamas iš trijų kandidatų. Dvasios vadas patarė rinkti O. Bugailaitę, nes jeigu liks neišrinkta, tai nevadaus ir jaunamečių skyriui. K. Nadeika pastebi, kad negalima visko sykiu uždėti vienai ypatai. Dabar renkama pirm. kuopai, o paskui bus renkama jaunamečių skyriui vedėja. Įvyksta balsavimas. Anelė Simonaitė gaus 6 balsus, D. Jokelis — 5 ir O. Bugailaitė — 1. Gavusi daugiausia balsų paliko pirm., o D. Jokelis, pag. Fin. rašt. išrinkta J. Kudzma, prot. rašt. — O. Seinūtė, izd. — J. Bartys, izdo globėjai — K. Tamulis ir O. Tamolevičiūtė, maršalka — O. Bugailaitė, rezisierius — K. Nadzeika, koresp. — K. Nadzeika ir A. Simonaitė.

Po to seka rinkimas jaunamečių Vyčių sk. vedėjo. Buvo prašyta O. Bugailaitė, kad pasilikėtų ir šiems metams, tačiau jai atsakius, išrinkta B. Kasparavičienė ir O. Simonaitė, o pag. K. Nadzeika.

Paskui išduota raportas iš vakarėlio, surengto laukiant Naujų Metų. Pelno liko \$7.40, kuris įduota kun. Daniūnui įrašyti parapijos naudai.

Viršui minėtas vakarėlis pavyko gerai. Jį įrengė L. Vyčių 20 kp. ir jaunamečių skyrius. Dalyvavo ir Šv. Kazimiero parapijos koras, vedamas varg. J. Tamulevičiaus, kuris padainavo porą gražių dainelių. Svečių buvo suvirš porą šimtų. Per vakarėnė mūsų dvasios vadas kun. Daniūnas pasakė gražią prakalbą. O. Verkauskiūtė iš rašto perskaitė prakalbėlę nuo jaunamečių Vyčių. Po vakarienės visas jaunimas linksmai žaidė ligi 1 val. nakties.

Nauja draugijėlė. Lig šiol čia gražiai gyvavo jaunamečių Vyčių skyrius, kurį vedė O. Bugailaitė. Metiniame susirinkime prašyta, kad ji pasiliktų ir toliau to sk. vedėja. Tačiau atsiskakė (sakėsi neturinti laiko, kita, mokinasi muzikos). Vienok, nežinia dėl ko, ar tai dėl to, kad netapo išrinkta kp. pirm. ar kitų kokių priežasčių dėlei, ant rytojaus O. Bugailaitė susikvietus visus jaunamečius-os, kurių yra arti 75, ir pakrikštijo Marijos Vaikelių dr-jėle. Nors nieko negalima užmesti prieš tą draugijėlę, nes ir ji katalikiška, bet čia kišasi lig ir piktumas, ar gal noras garbės. Tatai skaudus apsireiškimas, kuris gali pakenkti mūsų vienybei, mūsų bendram darbui, o tuo pačiu ir visai mūsų organizacijai.

Korespondentas.

Redakcijos prierašas. Oną Bugailaitę mes pažįstame, kaip uolią Vyčę, veikėją jaunimo tarpe ir vedėją L. Vyčių 20 kp. jaunamečių skyriaus. Dėdami šią korespondenciją, liečiančią ją del jaunamečių skyriaus, duosime vietos ir O. Bugailaitei pasiteisinti. L. Vyčių 20 kp. matomai įvyko koks nors nesusipratimas, kuris turėtų būti greitai likviduotas ir pamirštas. Lig šiol Nashuos Vyčių kuopa buvo pavyzdžiu kitoms Vyčių kuopoms. Tikimės, kad tokia ji bus ir toliau.

Cleveland, Ohio. Vasario 13 d. Lietuvių salėje įvyko L. Vyčių 25 kuopos susirinkimas, kurį atidarė pirm. J. Kuzas. Šiame susirinkime persikėlė mūsų kuopon atvykęs iš Detroito, Mich. Vytis A. Baknis. Naujas narys priimtas dideliu džiaugsmu.

Po to sekė eilė raportų. Atstovai į vietinį Tautos Fondo skyrių pranešė, kad skyrius veikia, kiek gali, nežiūrint, kad Clevelande po senovei siaučia nedarbas. Kita komisija pranešė žinių iš suvargusių bei našlaičių šelpimo draugijos veikimo. Pramoinkas J. Kvederas žadėjo paaukoti apavo del suvargusių našlaičių. Taip-gi išklaudyta raportas iš Katalikų Draugijos Sąryšio, kuriame gražiai cementuojasi katalikų vienybė bedievių ir išsigimėlių puolimams atremti.

Po to išklaudyta raportas-atskaita iš buvusio kuopos vakaro sausio 22 d. parapijos naudai. Pasirodė, kad vakaras pavyko, nes gryo pelno parapijai liko \$131.80. Pinigai perduoti parapijos komiteiui.

Reikia pasididžiuoti kuopos sporto sekcijos veikimu. Mylintieji sportą jaunuoliai striopiai organizuoja stiprią besketbolo komandą, kuri orui sušilus pradės daryti bandymus.

Kaip žinoma, 10-sis Lietuvos Vyčių Seimas įvyks Detroit'e, Mich. Todėl Clevelando Vyčių basebolininkai žada per Seimą surengti dideles basebolo rungtynes ir supliekti detroitiečius. Pranešta, kad nuo lioterijos pelno sporto skyriui liko suvirš 30 dol. Graži pradžia del įsitaisymo uniformų.

Raportas iš kuopos koro darbuotės. Koras gyvuoja gerai. Rengiamam vakare vasario 26 d., kurio programoje, be vaidinimo "Kova po Giedraičiais" turėjo dalyvauti ir koras, dabar nedalyvaus, kad sunkiai serga vedėjas V. Greičius.

Be to kuopa apsiėmė išpildyti programą per Giedrininkų Seimą, kuris šią vasarą bus Clevelande. Įnešta pageidavimas, kad gavėnioje kuopa at-

kartotų dramą "Šv. Eizbieta", kuri pirmą kartą vaidinant publikai labai patiko.

Suėmus krūvon visa, kas buvo svarstoma ir nutarta, pasirodo, kad mūsų kuopa šiemet pasirūžus daug nuveikti Bažnyčios, Tautos naudai, visuomenės gerovei ir savo naudai.

Tad-gi valio L. Vyčių 25 kp. Dirbkime, kol šviečia ir šildo mums mūsų gyvenimo pavasaris.

Tėvynės Ašara.

x

Chicago, Ill. (Bridgeportas). Vasario 22 d. L. Vyčių 16 kp. laikė susirinkimą, kuriame įvairios komisijos išdavė raportus, k. a. iš Vyčių Chicagos Apskričio, iš buvusio vakaro sausio 27 d. Taip-gi komisija pranešė, kad kuopos vakarams paimta sve-tainė sausio 14 ir spalio 14 dd., 1923 m. Prie to komisija pastebėjo, kad spalio 14 d. nėra tikra del to, kad vietos klebonas nežinąs kada bus parapijos bazaras. Po to komitetas pranešė, kad tapo pataisyta parapijos atskaitoje klaida, kur klaidingai buvo pažymėta pelnas nuo rengiamų L. Vyčių 16 kp. vakarų parapijos naudai. Vietoje \$27.32, turėjo būti \$180.90. Kita komisija pranešė, kad padirbdintos jau velykinės išpažinties liūdijimo kortelės, kad balandžio 2 d. užpirkta šv. mišios. Tą dieną kuopa "in corpore" eis prie šv. Sakramento.

Išrinkta du atstovai į Apskričio projektų komisiją, būtent P. Gritenas ir J. Stasiulionis, taipgi išrinkta du atstovai į vietinį Federacijos 26 skyrių — V. Petrauskas ir B. Jakaitis.

Paskui skaityta laišakai, vienas nuo Mato Zujaus, buvusio "Vyčio" red., kurio laiškas sukėlė nariuose daug dvasios. Be kito ko, M. Z. rašo: "Jūs Chicagoje, o aš Kaune. Juk visus mus riša dvasios ryšys, bendros idėjos. Manau, kad mane dar atmenate. Mano-gi atminty visi buvę 16 kp. nariai yra gyvi, artimi".

Tame pat laiške pareiškia savo patriotinius jausmus šiais žodžiais: "Draugai! Mes, tėvynėje, gindami savo žymę, laisvę ir nepriklausomybę, pavojaus metu mokėsime įrodyti dar kartą, jei to reikia pasauliui, kad mums laisvė brangesnė už gyvybę. Purvinos lenkų rankos, taikančios išplėsti mums širdį, mes neišsigastame. Tikime, kad ir jūs būsite su mumis."

Toliaus primena, kad patogiu metu dar tikisi atlankyti Jungtynes Valstijas padirbėti su Vyčiais.

Kitas laiškas buvo nuo L. Vyčių 13 kp., kviečiantis mūs kuopą į vakarą vasario 26 d. Trečias nuo V. Balandos iš Valparaiso Universiteto reikale bilietų buvusio pokilio per L. Vyčių Devintąjį Seimą. V. B. pareiškia nieko nežinąs. Nutarta šį laišką įduoti Apskričio susirinkimui.

B. A.

x

Waukegan, Ill. Kiekviename "Vyčio" numery randasi daug korespondencijų apie Vyčių veikimą kitose kolonijose. Gi apie mūsų kuopos veikimą pamiršau jau net kada buvo rašyta. Ir ligšiol nei brakšt, lig sakytum, kad mūsų kuopa skaniai sau miega. Todėl pasiėmęs drąsos (nors nesu išrink-

tas kp. koresp.) stengsiuos šį-tą parašyti.

Nors mūsų (L. Vyčių 47 kp.) nesiskelbia veikimu kaip kitos kuopos, tačiau tegu niekas nemano, kad ji neveikia. Sulyginus veikimą mūsų kuopos su veikimu kitų kuopų, nerastume skirtumo: rengia vakarus, vakarėlius, daro žaidimų praktikus ir t.t.

Nutarus kuopai rengti Naujų Metų vakarėlių, tapo pakviestas ir Šv. Baltramiejaus parapijos koras, kuris mūsų pakvietimą mieliai priėmė. Vakaras pavyko. Jaunimas šoko, žaidė; senesni šnekučiai ir nei nepamatyta, kaip laikas linksmai prabėgo. Vedėjai to vakaro buvo A. Prečenauskas, G. P. Bukantis ir A. Čiapas.

Nebus pro šalį paminėti ir šių metų kuopos valdyba, kurion įeina: pirm. tas pats G. B. Bukantis, vice-pirm. — J. Lušas, rašt. — L. Zupkiūtė, fin. rašt. — B. Rajūniūtė, izd. S. Dociūtė, izd. globėjai A. Kaleiva ir O. Burbiūtė, maršalka — J. Petkus. Valdybon įėjo visi veiklūs nariai (ės), del to tikimės kad šiemet mūsų jaunimas dar daugiau pasidaruos organizacijos ir savo kolonijos lietuvių labui.

Metiniame susirinkime nutarta įrengti du vakaru: vieną kuopos, o kitą parapijos naudai.

Pasidarbavus keliems Vyčių nariams, suorganizuota benas ir okestra. Pavadinta Lietuvos Vyčių orkestra. Orkestros vedėjum yra A. Čiapas, geras muzikantas, kelius metus lavinęs toje šakoje. Nors orkestros nariai visi jauni, galima sakyti, vos tik pradėję lavintis muzikoje, tačiau jau rodo gražių vaisių. Keliuose vakaruose teko girdėti ją grojant. Imant domėn, kad orkestra lavinasi dar tik du mėnesiu, groja gerai. Manoma, kad ateityje ši Vyčių orkestra paliks viena tarpe geriausių Waukegane.

Vasario 19 d. įvyko Vyčių vakaras. Programa buvo marga, it genys. Pirmiausia muzikalis Vyčių kvartetas (B. Rajūniūtė, A. Čiapas, J. Jakutis, J. Andrulis ir P. Ežerskis) grojo tautos imną. Paskui G. P. Bukantis su P. Alekša pasakė dialogą "Laiškas nuo Barbutės"; po to trio (O. Rulevičiūtė, S. Dociūtė ir O. Burbiūtė), P. Bujanauskui pianu akompanuojant gražiai padainavo "Kur prapuolė tas takelis". Pr. Ežerskis smuika griežė solo, kuriam pianu pritarė B. Rajūniūtė.

Paskui atvaidinta veikalukas "Vargšas Tadas", kurį atliko L. Zupkiūtė, E. Podžiūniūtė, G. P. Bukantis ir P. Alekna. Veikalėlis publikai patiko. Paskui Vyčių kvartetas iš P. Bujanausko, G. Bukančio, A. Čiapo ir P. Alekno padainavo dvi daini. Programa baigta tautos imnu. Paskui buvo šokiai.

Dabar laukiame dar vieno vakaro, kuris rengiamas parapijos naudai.

Vijurzas.

Springfield, Ill. — Tankiau ir tankiau Springfieldo lietuviai turi progos pamatyti scenoje naujų veikalų ir pasigėrėti gražiu jų atvaidinimu.

Štai, neseniai, vadaujant muzikui A. Aleksiui, L. Vyčių 48 kuopa du kartų parap. svetainėje statė scenoje trijų aktų komediją "Piršlybos", kuri vyksiai išėjo. Gryno pelno nuo abiejų vakarų liko apie 200 dol.

Vasario 5 d. visi vaidintojai automobiliais važiavo į Auburn, Ill. (apie 20 mylių nuo Springfield) ir tenykščiams lietuviams atvaidino minėtą komediją, o sykiu parodė auburniečiams, kaip veikia Springfieldo lietuvių jaunimas. Šis pirmas Vyčių atvykimas su gražiu veikalu į Auburn, tikiu, nebus paskutinis. Už kartą suteiktą auburniečių lietuvių sielai dailės peno, toliaus, be abejonės, jie dar gražiau sutiks Springfieldo Vyčius.

Nebus pro šalį gal paminėti ir vaidintojus. Va jie: Pelėsio rolėje buvo J. Gruštas, Bimbalo — A. Kuperis, Blyno — J. Mileris, Baltanosio — A. Stirbis, Sarkaitės — J. Sugentaitė, Pajuostpilvienės — M. Kasparaitė, Piršlės — K. Kuperienė, tarnaitės — N. Lodaitė ir tarno — A. Viesniauskas.

Be to, mūsų kuopa rūpinasi sudaryti savo kvotą, kokią jai paskyrė Centras skolai už spaustuvę išlyginti. Tam tikslui yra leidžiamas ant lioterijos deimantinis žiedas vertės 50 dol.

Be to, dar kuopa rengiasi prie kito vakaro, kuris įvyks vasario 28 d. Statys scenoje "Katriutės gintarai".

Vasario 8 d. mus atlankė brangus svečias — A. Glenža iš Indiana Harbor, Ind. Būdamas vargoininku čia per 8 metus A. Glenža buvo pirmas organizatorius Vyčių kuopos Springfielde. Jo rūpesniu suorganizuota ir koras, kuris dabar, vedamas A. Aleksio, gerai gyvuoja ir gražiai veikia. Nemaža triūso, energijos jis įdėjo ir kitam visam Springfieldo lietuvių veikimui. Dabar A. Glenža vargoininkauja Rochester, N. Y. lietuvių parapijoj. Tikimės, kad ir tenai jis nepaliaus veikęs lietuvių katalikiškoje-tautinėje dirvoje.

K—nė.

—x—

Amsterdam, N. Y. "Vyčio" numeris už 30 sausio tilpusioje korespondencijoje iš Amsterdamo apie Vyčių kp. metinį susirinkimą, nežinia iš keno, ar pačios red. ar koresp. priežasties, įsibriovė klaida. Pažymėta: izd. M. Žukauskaitė, o protokolų rašt. A. Statkienė. Vyčių 100 kuopos valdybon 1922 metams pateko: pirm. — V. Rusilas, protokolų rašt. — A. Stokniūtė, fin. rašt. — V. Kisieliūtė, izdininkas — S. Kerbelis, korespondentė — M. Žukauskaitė, teatro komisija — J. Kaselis ir M. Kazlauskas.

Vasario 12 d. pobažnytinėje svetainėje kuopa turėjo literatinį susirinkimą, kuriame dalyvavo beveik visi nariai ir narės, taip-gi ir dvasios vadas, kun. J. Žydanavičius. Pasiklausyti programėlio atsilankė ir keli svečiai. Nors sus-mo programėlis buvo trumpas, nes nedaug narių buvo pasirengę, tačiau visiems padarė gilaus įspūdžio, pakėlė ūpą ir pažadino kiekvieno norą prie tokių literatinių vakarėlių, kur kiekvienas gauna progos lavintis dailėje, diskusijose ir tt. Itin įspūdinga buvo prakalbėlė A. Domeikos apie poeziją ir Lietuvos poetus. Labai gražiai skambėjo aprašymas gyvenimo nuotikių ir eilės J. Budrevičio. Daugelis iš merginų gražiai padeklamavo ir pakalbėjo apie Lietuvą. Kitam susirinkimui keturiems nariams paduoti diskusijoms pagvildent kai-kuriuos svarbius klausimus ir nutarta, kad kiekvienas atsilankęs į literatinį susirinkimą turėtų šį bei tą įdėti į programą, ką visi su noru pasizadėjo. Vėliaus, jauni-

mas pažaidė keletą rimtų žaidimų ir linksmai skirstėsi į namus.

Korespondentė M. Z.

—x—

Worcester, Mass. Vasario 19 d., š. m., S. L. R. K. A. 98 kp. guvo įrengus vakarą pobažnytinėje salėj, kurio programą išpildė L. Vyčių 26 kp Dramos sekcija.

Pirmiausia ėjo prakalba kp. pirmininko, Zigmo Juškevičiaus. Po to V. Gozaskaitė su N. Sklutis paskambino pianą. Smuiką solo griežė Antanas Ališauskas. Duetas piano ir smuikos P. ir M. Trupičių itin gražiai išėjo. Dramą vaidino šie asmenys: E. Baltručiūtė, M. Jankauskiūtė, O. Šimanskaitė, J. Bačys, V. Dzedulionis, J. Svirskas, V. Ivanuskas ir V. Valiukonis.

Veikalas išėjo gražiai. Publika buvo patenkinta.

A. M. G.

—x—

Lewiston, Me. Vakaras. Vasario 18 d. L. Vyčių 2-ra kuopa N. P. P. Šv. Mot. Dr-ja ir A. L. R. K. Mot. Sąjungos 6 kp. įrengė linksmą vakarienę. Svečių buvo virš septynios-dešimts. Susėdus svečiams prie gražiai papuošto stalo, sudainuota Lietuvos imnas.

Vakarą pradėjo L. Vyčių 2-ros kp. pirmininkė V. Vaičiulaitė; trumpais žodžiais pasveikino svečius ir perstatė pakalbėti N. P. S. Mot. Dr-jos pirm. T. Mardosienę. Paskui duetą "Ant marių krašto" padainavo B. Rimkaitė ir N. Milštas. Duetui pianu pritarė A. Petrušauskaitė. Verta pažymėti, kad N. Mikštas turi stiprų, gražų balsą.

Po to kalbėjo F. Stasiulis, Šv. Baltramiojeaus dr-jos pirm. Jo kalba buvo įspūdinga. Baigdamas kalbėti prisiminė apie Lietuvą ir kvietė svečius kiek nors paaukoti Lietuvos Šauliams.

Po jo kalbos duetą "Saulutė raudona" padainavo O. ir A. Mardosai (5 ir 6 m. amž. vaikai). Po dueto kalbėjo Moterų Są-gos kp. pirm. M. Čereškienė. Paskui A. ir J. Bikulčienė dainavo "Per girią girelę". Trio (A. Petrauskaitė, L. Rimaitė ir N. Mikštas) gražiai padainavo "Zuikeli", kurie buvo iššaukti pakartoti. Paskui dar kalbėjo P. Jasiūnas, kad dalis šio vakaro aukų būtų skiriama Lietuvos našlaičiams, svečias A. Miliauskas iš Rumfordo, Me., Paušienė ir P. Mardosas, o merginų koras padainavo "Močiutė mano". Programa baigta imnu "Lai gyvuoj mūs tauta".

Aukų per vakarienę surinkta \$24.09. Pridėjus likusį nuo vakarienės pelną \$18.69, viso pasidarė \$42.78.

Aukos pasiūsta per L. Misiją: \$21.25 Lietuvos Šauliams ir \$12.25 Kūdikėlio Jėzųs prieglaudai Kaune.

Mylinti Vyčių Idėja.

—x—

Redakcijos Atsakai.

V. Stankui. Atsišaukimą į L. Vyčių Naujesios Anglijos Apskričio kuopas įdėsime kitan "Vyčio" numerin.

Skaitykite ir Platinkite

Šiuos Laikraščius:

"DRAUGAS"

"Draugas" eina kasdien.

"Draugas" paduoda daug naujausių žinių.

"Draugo" kaina visame pasaulyje tik \$6.00. Adresas:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

"TĒVYNĒS BALSAS"

Eina du kartu į savaitę. Kaina:

Užrubežy, Wilkes-Barres

ir apielinkėse metams \$5.00

Kitose valstijose \$4.00

Adresas:

"TĒVYNĒS BALSAS"

55 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

"GIEDRA"

Katalikiškos Moksleivijos Organa

Kaina metams \$2.00

Vienas numeris 20c

Adresas:

"GIEDRA"

55 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

PARDAVIMUI

FOTOGRAFO MOKSLAS DYKAI.

Reikalingas katalikas pasiturintis mokinyš, kuris norėtų įgyt nuosavą Paveikslų Studiją už pusdykę. Biznis išdirbtas; didelė ir vienintelė lietuvių studija didelėj katalikų apygardoj. Savininkas išvažiuoja Lietuvon. Mokiniai atsišaukite greitai, nes turite didelę progą.

Jonas Andrušis,

134 E. Main St., Amstedram, N. Y.

ANGELITA THEATRICAL COSTUME HOUSE

Lietuviška Teatrališkų Kostiumų Dirbtuvė ir Krautuvė

Parduodame ir išrenuojame įvairius žibučius ir parėdus (kostiumus) teatrams maskaradams ir tt.

GERB. TAMSTA:— Esate kviečiami atlankyti mūsų teatrališkų dalykų krautuve. Gerb. režisierių meldžiame paremti mus.

Mūsų kostiumai yra ypatingai pritaikinta lietuvių scenerijai—veikalams. Mūsų parėdai su mažiausioms smulkmenoms yra padaryti istoriškai taisyklingai. Pas mus randasi gražios replikos Lietuvos kunigaikščių rūbų, šalmai, ginklai (mačiūgos, vilyčios, jiešmai, dzidos, kalavijai, kardai etc.), lietuviški, pagoniški dievaičiai (stovylos), aukurai, krivaičių bei vaideliučių parėdai, kalpokai, vyžos, klumpės, naginės, batai, pentinai ir šimtai kitokių dalykų. Turime tikrus kostiumus Kryžiučių, lenkų, ricierių, totorių, gudų, žandarų, urėdninkų, kazokų ir tt.

Mes žinome apie Lietuvos istoriją ir apie senovės lietuvių būdą ir parėdus. Pas mus rasite visokių dalykų lietuviškam teatrui.

Pas svetimtaučius vargiai gausite tinkamų kostiumų atvaizduojančių Lietuvos gyvenimą. Reikale kreipkitės prie mūsų, o būsite užganėdinti. Mūsų kainos daug pigesnės ir patarnavimas geresnis. Su pagarba,

K. RAČKIENĖ, Savininkė,

1527 SO. 48th COURT, CICERO, ILL.

Tel. Boulevard 9199

DR. C. KASPUTIS
DENTISTAS

Valandos 9—12 ryte, 1—5
po piet ir 7—8 vakare

3331 S. Halsted St., Chicago.

Telefonas Boulevard 2160

Dr. A. J. Karalius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

VALANDOS: 9—12 ryto, 2—9 vakaro.

3303 So. Morgan Street,

CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 7042

DR. G. Z. VĖŽELIS
Lietuvis Dentistas

4712 So. Ashland Av.

Telefonas Lafayette 4146

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Valandos: 9-11 rytais 1-2 po pietų ir 7-8 vakarais
Nedėldieniais tikrai po pietų 2 iki 5

4442 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 5052

DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS

Valandos: 10 ryto iki 9 vak.
Nedėldieniais pagal sutartį.

3261 S. Halsted St., Chicago.

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS
LIETUVIS DENTISTAS
10801 S. Michigan Av.
Roseland.

Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Tel. Boulevard 7078

F. A. Jozapaitis R. Ph.

Lietuviška Aptieka

Išpildome visokius
Receptus

4559 So. Hermitage Ave. Chicago

Tel. Yards 1532

DR. J. KULIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Valandos: 9—12 ryte, 6—9
vakare.

3259 S. Halsted St., Chicago.

Telephone State 8347

KELIONĖ IR PINIGAI Į LIETUVĄ

Jeigu Tamstos norite, kad grįžti Lietuvon su kuogeriausiu aprūpinimu ir kad Tamstos neturėtumėt nesmagumų, tai važiuokite per bendrovę Baltic State Development Corporation.

Taipogi jeigu Tamstos siunčiate pinigus į Lietuvą, tai čiškite per minėtą bendrovę, nes pinigai išmokami į 4 savaites, o jeigu reikalinga skubiai, tai į 6 dienas telegramu.

Bendrovė atgabena iš Lietuvos kuogeriausiai. Visokios informacijos dykai.

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORP.
35 So. Dearborn St. Room 205 Chicago, Ill.

Peoples RESTAURANT

Tai Naujas Geriausias

Restaurants

TOWN OF LAKE KOLONIJOJ

Lietuviai yra šio Restoranto savininkai. Kito lietuvių Restoranto nėra šioj apielinkėj, tad-gi šis yra patogiausias lietuviu. Net ir patarlė sako: "Lietuvis pas lietuvi."

1628 West 47th St.
CHICAGO, ILL.

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

Ofisas Didmiestyj:

29 South La Salle Street

Kambarys 324

Telefonas: Central 6390

Vakarais, 812 W. 33rd St.

Telefonas: Yards 4681

Amerikos Lietuvių MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedytės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisiu, Suv. Valstiju istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietybės, dalliarasystės.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietu: vakarais nuo 6 iki 10 va.

3106 So. Halsted St. Chicago, Ill.

KURSUI NUPUOLUS

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų niekas su manim negal lenktynuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorėčių agentūra į Liepoją, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto Money Order.

Rašydami pridėkite 2 centų stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS

53 Hudson Ave.

Brooklyn, N. Y.